

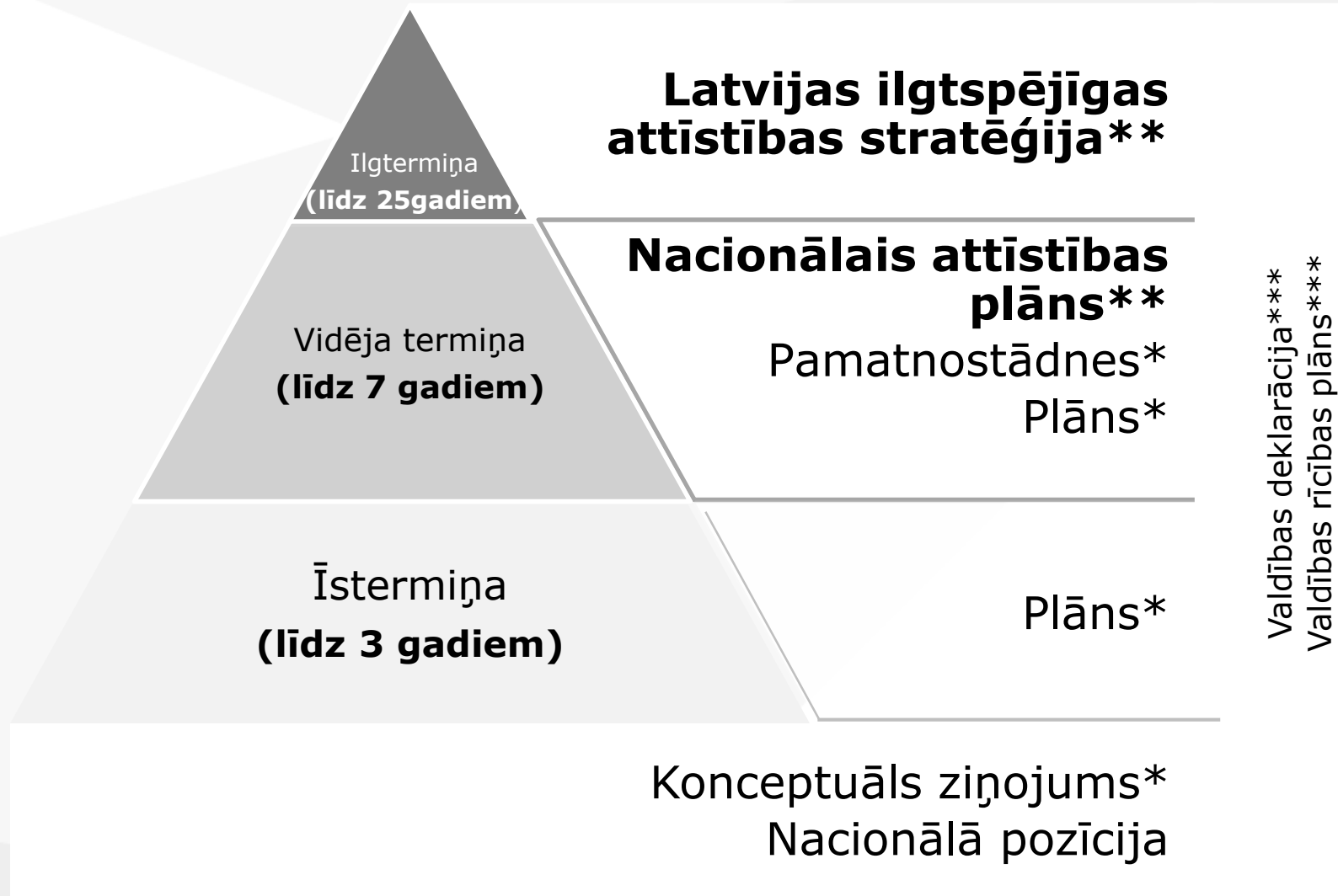
Pārresoru koordinācijas centrs

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2021.-2027. GADAM

GALA REDAKCIJAS PROJEKTS

04.03.2020.

Attīstības plānošanas hierarhija Latvijā

* Politikas plānošanas dokuments

** Teritorijas attīstības plānošanas dokuments

*** Politisko vadlīniju dokuments

KAS ir
NAP(2027)?

POLITISKA UN OPERACIONĀLA STRATĒGIJA –
GALVENĀS **IZVĒLES**

VALSTS ATTĪSTĪBAS **VĪZIJA** UN VIRSMĒRĶIS

KUR vēlamies
NOKĻŪT?

PRIORITĀTES – STRATĒGISKIE MĒRĶI

RĪCĪBAS VIRZIENI/ **UZDEVUMI** KATRĀ PRIORITĀTĒ

SASNIEDZAMIE RĪCĪBAS VIRZIENU/ POLITIKU
REZULTĀTI

KĀ to SASNIEGT?

INDIKATĪVIE FINANŠU **IEGULDĪJUMI**/ LIELIE PROJEKTI
AR KPI/ **ATDEVE**/ TĪRĀ IETEKME UZ POLITIKU
REZULTĀTIEM

ATBILDĪGĀS INSTITŪCIJAS

ĪSTENOŠANAS, UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS
PROCESS

NAP2027 IETVARŠ/AVOTS

Tika definēts ņemot vērā

Latvija 2030

mērķu aktualitāte

NAP2020

un nozaru politiku
vidusposma izvērtējumi

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

**PUBLISKIE
IEGULDĪJUMI
(VB)**

**ES DAUDZGADU
BUDŽETS
2021.-2027.
(MFF)**

Globālās attīstības tendences

- uzticēšanās krīze/ polarizācija
- sabiedrības novecošanās
- migrācija un urbanizācija
- ceturkā industriālā revolūcija
/nākotnes darba tirgus izmaiņas
- klimata pārmaiņas
- uzņēmumu integrācija globālajās
vērtību ķēdēs

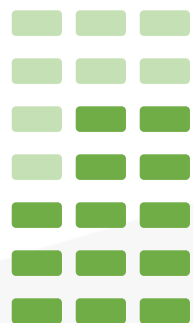
Dienaskārtība 2030

ar 17 ilgtspējīgas attīstības
mērķiem (IAM) un 169
apakšmērķiem

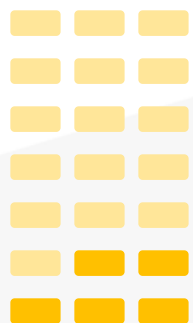
NAP2020 vidusposma novērtējums*

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

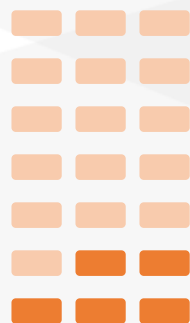
61%

Rādītāju izpilde
pozitīva

20%

Stagnē

19%

Neapmierinoši

STRATĒGISKO MĒRĶU IZPILDE

IKP UZ 1 IEDZĪVOTĀJU
(PPP)

70,3
70

2018. gadā
mērķis 2020. gadā

IENĀKUMU NEVIENLĪDZĪBA
(S80/20 indekss)

6,5
4,8

2018. gadā
mērķis 2020. gadā

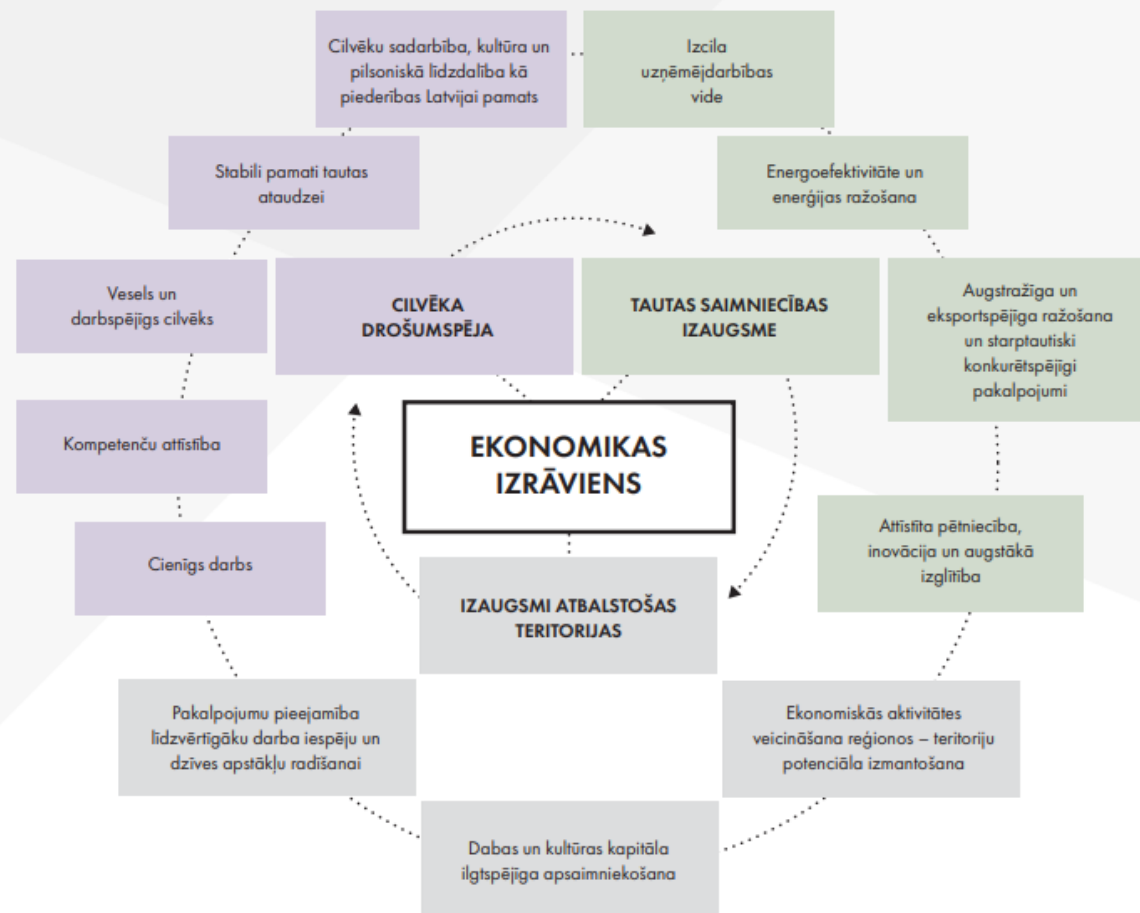

DABISKAIS PIEAUGUMS

-9 441
0

2018. gadā
mērķis 2020. gadā

NAP2020 PRIORITĀTES UN RĪCĪBAS VIRZIENI

* NAP2020 vidusposma novērtējums MK 12.02.2018.

NAP2027 izstrāde

ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

- NAP2020 vidusposma novērtējums MK 12.02.2018.
- NAP2027 saturiskā ietvara («kodola») - mērķu, prioritāšu, rīcības virzienu izstrāde un apstiprināšana, MK 11.12.2018.
- NAP2027 «kodola» publiskā apspriešana 10.-31.01.2019. (priekšlikumi no >100 iedzīvotājiem un organizācijām, 20 diskusijas)

PIEŅEMŠANA

- NAP2027 indikatīvo investīciju projektu saraksta ranžēšana, vērtēšana un atlase, 2019. g. oktobris - decembris
- Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par SIVN Vides pārskatu, 10.01.2020.
- NAP2027 gala redakcijas sagatavošana
- NAP padome virza NAP2027 gala redakciju izskatīšanai MK, 13.02.2020.

2019

IZSTRĀDE AR PLAŠU SABIEDRĪBAS IESAISTI

2018

- NAP2027 izstrāde:
 - 6 prioritāšu darba grupas detalizē prioritāšu virzienus, ietveramos uzdevumus un indikatorus (>150 sabiedrības pārstāvju), 2019. g. maijs – augusts
 - Kvalitatīvs pētījums – 6 fokusa grupu diskusijas LV novados, 2019.g. augusts
 - dabas zinātņu, sociālo zinātņu jomas zinātnieku, ekspertu, uzņēmēju, politiķu diskusijas, 2019.g. jūnijs – augusts
- NAP2027 1. redakcijas publiskā apspriešana, 07.10.-25.11.2019., sabiedriskā apspriede – 07.11., (>1400 priekšlikumi no 122 fiziskām un jurid. personām), vairāk nekā 30 tikšanās, Saeimas IAK u.c. komisijās
- NAP2027 SIVN izstrāde un sabiedriskā apspriešana, 25.10.-25.11.2019

2020

Grupu diskusijas

SOCIĀLO UN SABIEDRISKO ZINĀTŅU

- Valstiskums kā vērtība – «*Neizmanīt sevi sīknaudā*»
- Valsts pazaudēšana – cilvēku aizbraukšana, latviskuma izzušana, nekritiska pakļaušanās/sekošana ārējiem partneriem – ES, ASV, NATO
- Sabiedrība vispirms sagaida izmaiņas sistēmā; nesaskata savas līdzdalības iespējas; neizprot/netic savu paradumu maiņas nozīmīgumam, vispirms jāieezīmē sistēmiskais rāmis – «*kāpēc Jūs gribat, lai mainās cilvēks?*»
- Izteikta plaša, pretnostatījums - dalījums «*Mēs (iedzīvotājs) – viņi (vara)*»

- Nevienlīdzība, noslāņošanās, netaisnīgums
- Ģimenes lomas maiņa – tradicionālo ģimenes funkciju nepildīšana, savstarpējo saišu iziršana, atsvešināšanās, emocionālā nestabilitāte
- Pārdale
- Investīcijas cilvēkos
- Nodokļu sistēmas izmaiņas – reāla progresivitāte, uzņēmējdarbību veicinoša
- Izglītības kvalitāte – skolotāju trūkums un novecošanās
- Medicīnas un sociālo pakalpojumu pieejamība

FOKUSA GRUPAS

POLITIĶI, UZŅĒMĒJI, DABAS ZINĀTNES

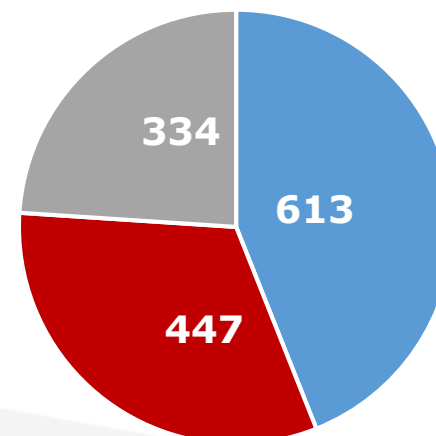
- Produktivitāte, konkurētspēja
- Sadarbība (visās jomās: starpnozaru, zinātnieks-uzņēmējs, lauki-pilsēta, ekonomiski aktīvs – neaktīvs, iedzīvotāju saliedētība, valsts konkurētspēja)
- Jaunieši un izglītība
- Inovācija
- Ātra un taisnīga tiesa
- Noticēt Latvijai

7. oktobris - 25. novembris

Saņemto 1400+ priekšlikumu izvērtējums

- Ņemts vērā
- Ņemts vērā, daļēji
- Nav ņemts vērā

NAP2027 dokumenta struktūra

Ievads

Apraksta dokumenta sagatavošanu, vietu plānošanas sistēmā

Vīzija

Apraksta vīziju par Latviju 2027. gadā, galvenos fundamentālos pārmaiņu virzienus

Ietvars

Apraksta operacionālās daļas struktūru

Stratēģiskie mērķi

Apraksta stratēģiskos mērķus, makro līmeņa rādītājus

Prioritātes un rīcības virzieni

Apraksta **prioritātes** pamatojumu, **rīcība virziena** pamatojumu (politikas rezultātu), definē rīcība virziena **indikatorus**, definē rīcības virziena **uzdevumus**, identificē **atbildīgās un līdzatbildīgās institūcijas**, galvenos **finanšu avotu** (vispārējās valdības budžeta līdzekļus, t.sk. ES fondi 2021-2027, ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļi u.c.)

Telpiskā plānošana

Latvija 2030 telpiskās perspektīvas specifikācija

Ieviešana, uzraudzība, finansēšana

Apraksta kārtību par dokumenta ieviešanu, uzraudzību, finansēšanu un izmaiņu veikšanas kārtību

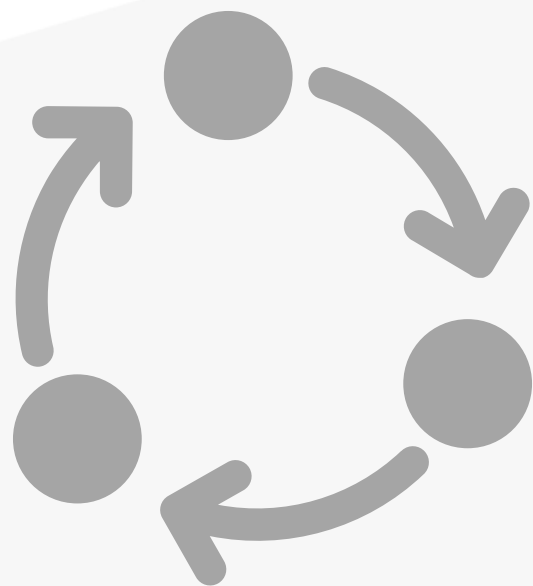
Pielikums

Prioritāšu un rīcības virzienu pamatojuma dokumenti, norāde uz problēmu un secinājumu avotiem un pamatojumiem

Vīzijas daļa

Operacionālā daļa

Indikatīvais investīciju projektu saraksts

**NAP2027-
fundamentālo
pārmaiņu virzieni,
vadmotīvs,
stratēģiskie mērķi
un indikatori**

NAP2027 vīzija

Fundamentālo pārmaiņu virzieni

Vienlīdzīgas tiesības

- Ātra un taisnīga tiesa
- Uzticēšanās un saliedētība
- Gudra pārvaldība
- Personalizēti pakalpojumi

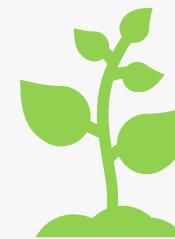
Dzīves kvalitāte

- Energoefektīvs mājoklis
- Pilsētu un lauku mijiedarbība
- Vieglāk būt veseram

Zināšanu sabiedrība

- Izglītība mūža garumā
- Kompetents darbaspēks
- Inovatīvi, moderni un eksportspējīgi uzņēmumi
- Medijpratība un kritiskā domāšana

Atbildīga Latvija

- Klimata neitralitāte – «Zaļais kurss»
- Aprites ekonomikas principi
- Demogrāfijas izaicinājumi

NAP2027 vadmotīvs

Paradumu maiņa – ceļš uz attīstību!

Attēlu avots: LIAA

NAP2027 stratēģiskie mērķi

Produktivitāte un ienākumi

ir galvenais konkurētspējas un izaugsmes nosacījums (investīcijas, inovācija, augstas pievienotās vērtības produktu radīšana, eksports, cilvēkresursi, pārvaldības procesi).

Reģionālā attīstība

ir pamats valsts ilgtermiņa līdzsvarotai izaugsmei. Panāksim reģionu sociālekonomisko atšķirību mazināšanos, radot apstākļus jaunu darbavietu un pakalpojumu izveidei, veicinot katram reģionam raksturīgo specializāciju, kompetences un izmantojot to raksturīgos resursus.

Vienlīdzīgas iespējas

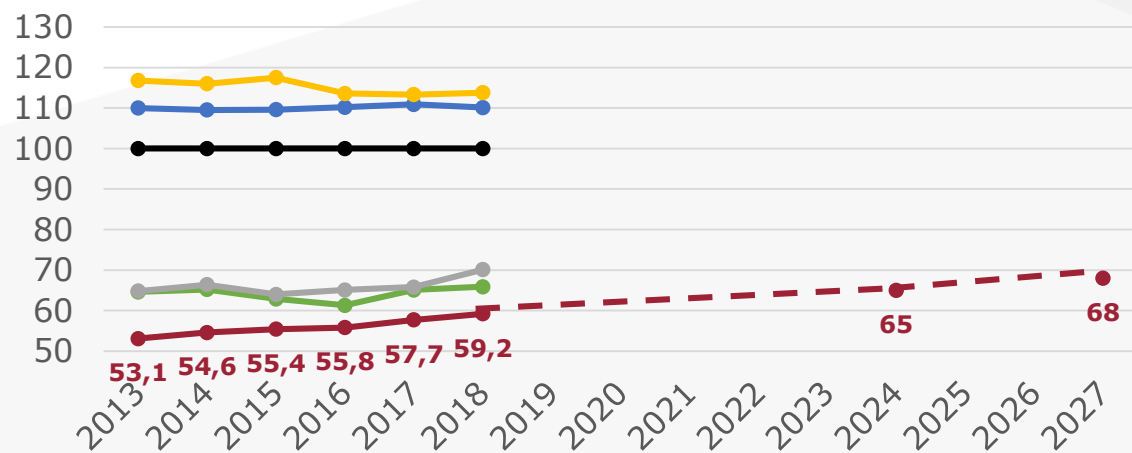
ir svarīgākais sociālā taisnīguma elements ienākumu nevienlīdzības mazināšanai, lai ikvienam būtu līdzvērtīgas iespējas saņemt labu izglītību un kvalitatīvu veselības aprūpi, strādāt cienīgu darbu atbilstoši savām spējām un vēlmēm, augt un dzīvot drošā vidē un būt sociāli aizsargātam

Sociālā uzticēšanās

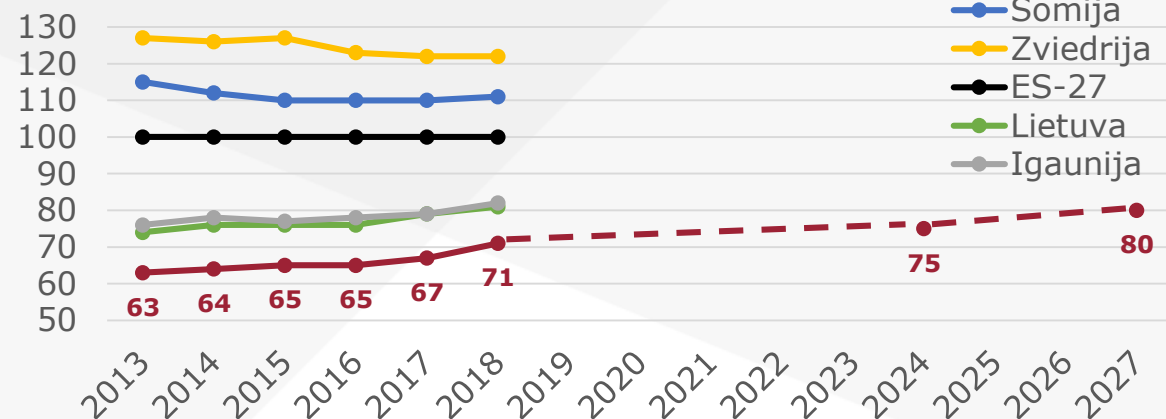
ir svarīgākais sabiedrības resurss un attīstības dimensija kopienu, uzņēmēju un pārvaldības sadarbības veidošanai un demokrātijas īstenošanai

NAP2027 stratēģisko mērķu indikatori (1)

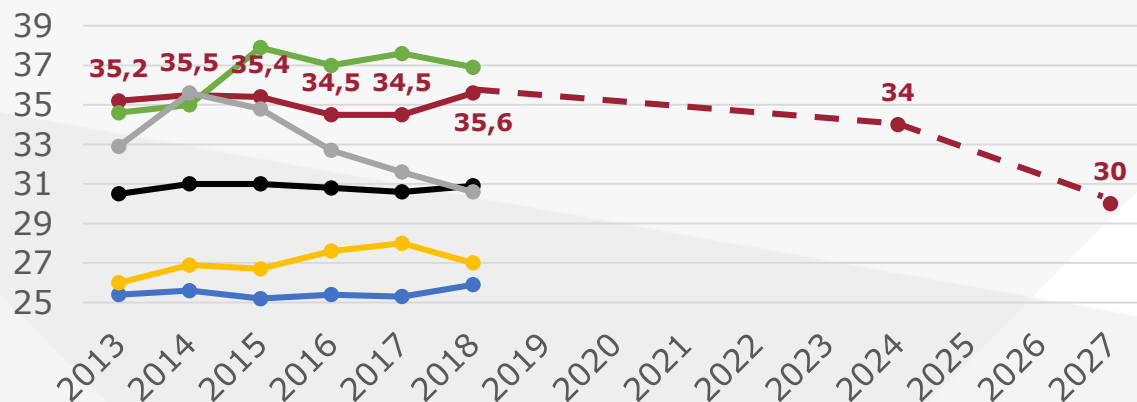
Nominālais darba ražīgums uz vienu darba stundu, % no ES-27 vid.

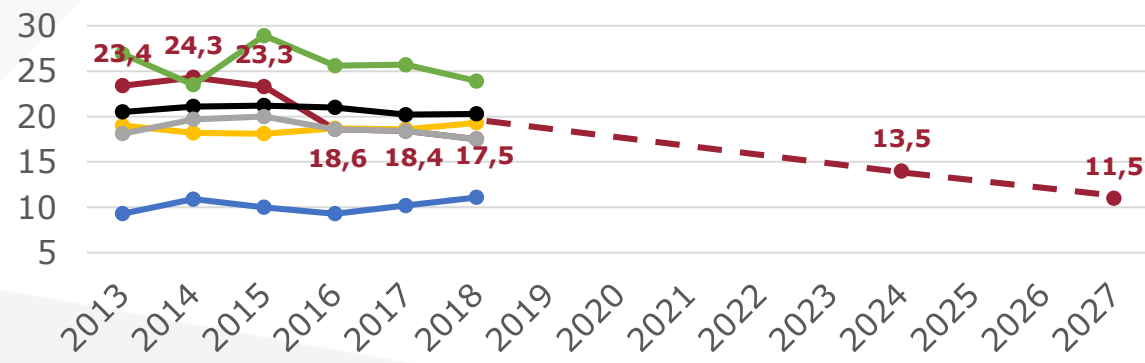
IKP uz 1 iedzīvotāju pēc pirktspējas paritātes, % no ES-27 vid.

Džini koeficients, %

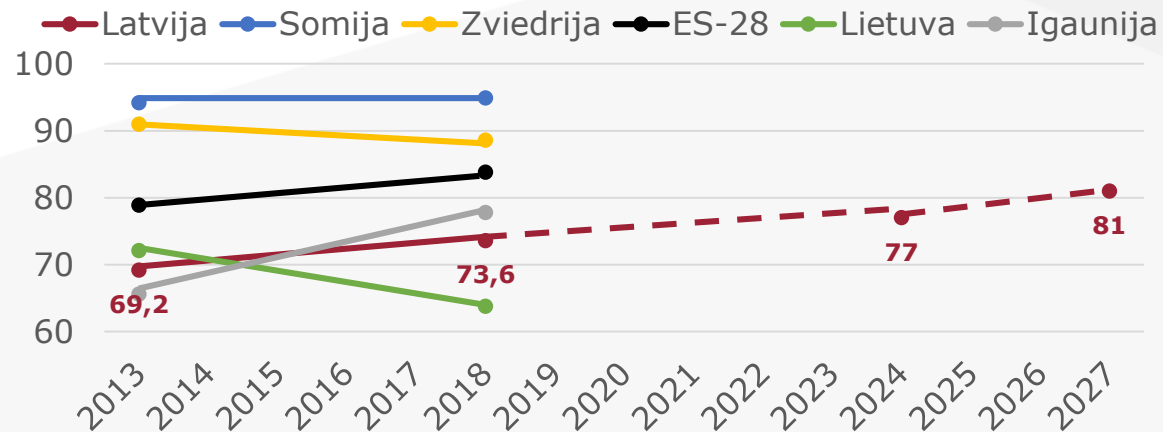
Nabadzības riska indekss bērniem (0-17 gadi), %

Avots: Eurostat

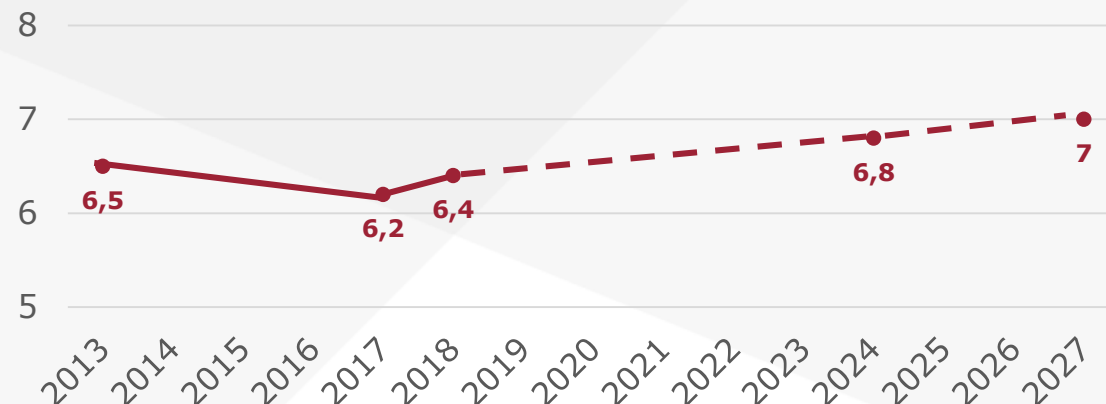
NAP2027 stratēģisko mērķu indikatori (2)

Apmierinātība ar dzīvi, %

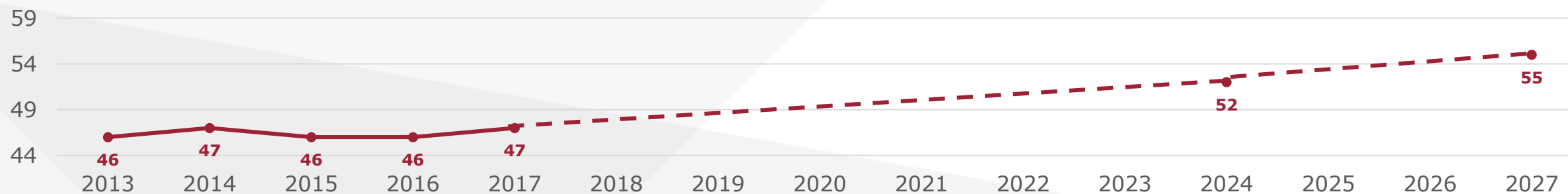
Avots: Eurostat

Savstarpējā uzticēšanās (no 16 g.), skala 0-10

Avots: CSP, Eurostat

Reģionālā IKP starpība – četru mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu, %

Avots: CSP, aprēķins

VADMOTĪVS

STRATĒGISKIE MĒRĶI

Prioritātes

Rīcības virzieni

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

- Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe
- Psiholoģiskā un emocionālā labklājība
- Stipras ģimenes paaudzēs
- Sociālā iekļaušana

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

- Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai
- Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

- Produktivitāte, inovācija un eksports
- Darbs un ienākumi
- Kapitāls un uzņēmējdarbības vide

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

- Daba un vide – «Zaļais kurss»
- Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi
- Līdzsvarota reģionālā attīstība
- Mājokļi

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

- Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs
- Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

- Saliedētība
- Tiesiskums un pārvaldība
- Drošība

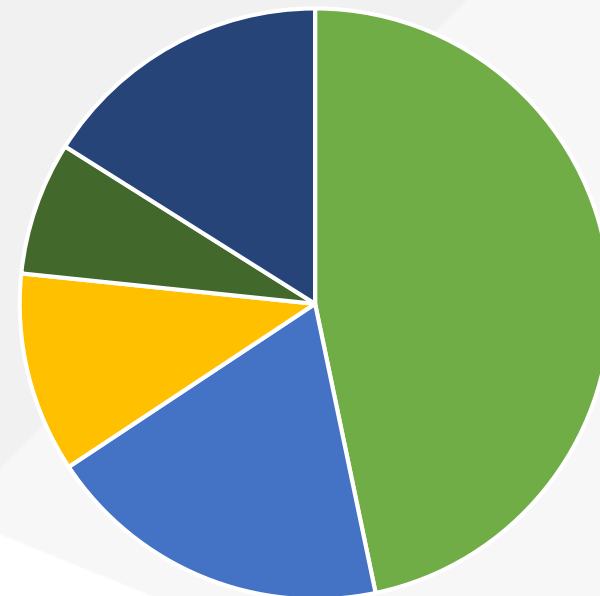

NAP2027 un nauda

NAP2027 finansējumu veido

- **Valsts budžeta attīstības nauda = 2,2 miljardi EUR**
- **Kohēzijas aploksne = 5,4 miljardi EUR**
 - ar pieņēmumu par 24% samazinājumu
 - tai skaitā 30% nacionālais līdzfinansējums
- **Lauksaimniecības un zivsaimniecības fondi = 3,7 miljardi EUR**
 - tai skaitā 30% nacionālais līdzfinansējums
- **Cits ārvalstu finansējums =** (Horizion, Erasmus+, CEF, EEZ/Norvēģijas finanšu instruments u.c.)
- **Pašvaldību un privātā sektora, tai skaitā NVO līdzfinansējums =** (līdzfinansējot valsts ieguldījumus noteiktu mērķu sasniegšanā (P&A, energoefektivitāte u.c.))

- ES fondu finansējums
- Valsts budžeta bāze ES fondu līdzfinansējumam
- Pašvaldību budžeta bāze ES fondu līdzfinansējumam
- Uzņēmumu, NVO un privātpersonu līdzfinansējums ES fondu finansējumam
- Valsts budžeta attīstības daļa jeb prioritārie pasākumi

NAP2027 sasaiste ar finanšu resursiem

Zināt

Rezultāts – pilnīga informācija par plānotajiem pasākumiem un projektiem

Datu ieguve

Ministrijas iesniedz 2021.-2027. gadam plānotos investīciju projektus un īstenojamus pasākumus
Projekti un pasākumi ir attiecināti uz NAP2027 uzdevumiem un indikatīvajiem finansēšanas avotiem, t.sk. ES daudzgadu budžeta ietvaru, ņemot vērā tematisko koncentrāciju

Prioritizēt

Rezultāts – projektu un pasākumu ranžējums atbilstoši to efektivitātei un atdevei

Sociāli ekonomiskais novērtējums

Pamatā - NAP2027 stratēģiskajos mērķos balstīti sociāli ekonomiskie faktori un horizontāli efektivitātes faktori
Katram pasākumam un projektam tiek veikts novērtējums projektu salīdzināšanai

Lemt

Rezultāts – NAP2027 finanšu pielikums ar nākamajā periodā indikatīvi atbalstāmajiem projektiem

Projektu un pasākumu atlase

Ņemot vērā projektu ranžējumu, tie tiek kartēti atbilstoši finansējuma avotiem, to apmēram un citiem ierobežojumiem
Iegūtais rezultāts tiek integrēts NAP2027 struktūrā – atbilstošajos uzdevumos, rīcības virzienos un prioritātēs

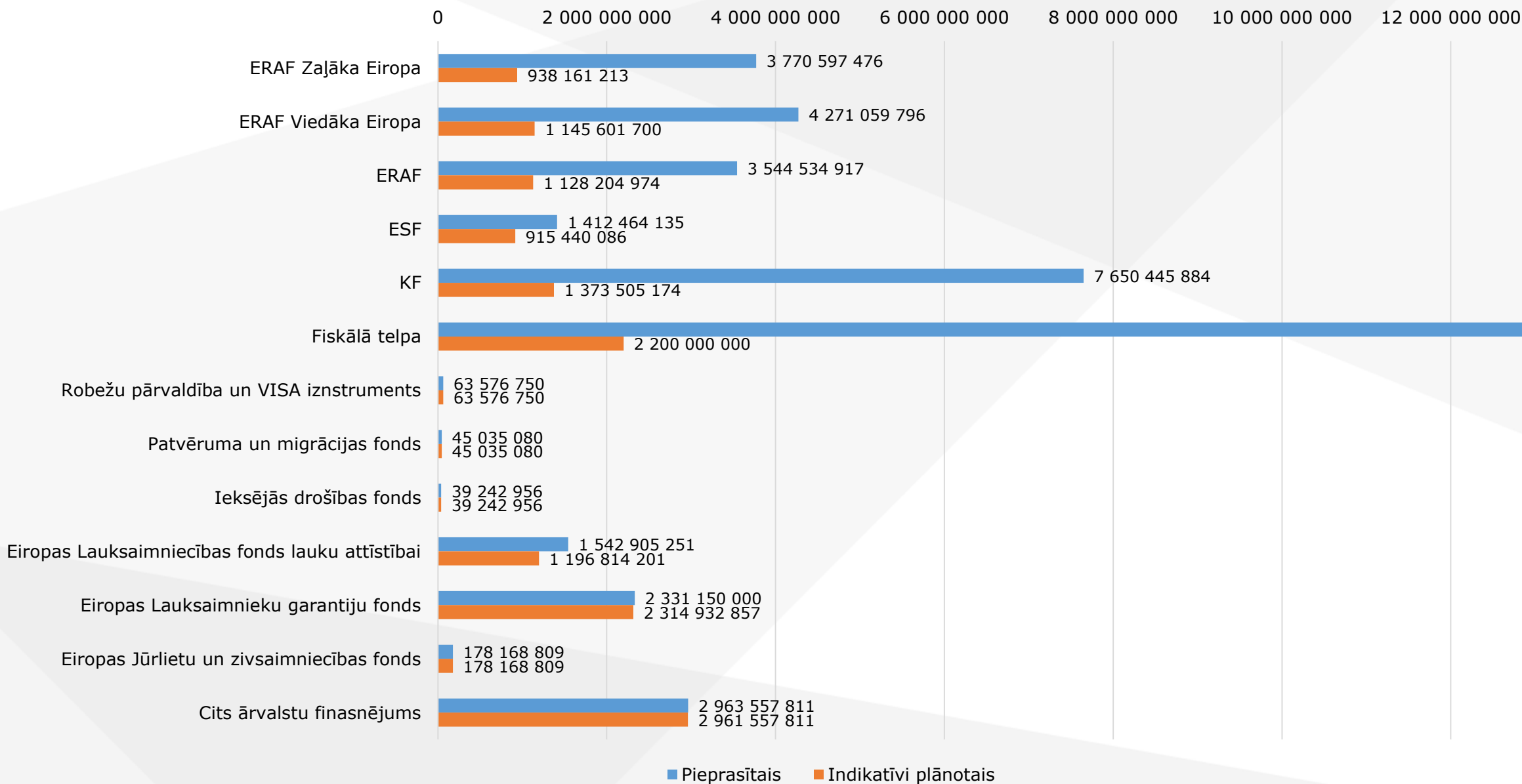
NAP2027 investīciju pasākumu izvērtēšanas kritēriji

- Tautsaimniecībai tiek **piesaistītas jaunas** privātās **investīcijas** (vietējās vai ārvalstu)
- Sekmē **jaunu produktu, pakalpojumu vai tehnoloģiju** ieviešanu
- Veicina vidēji augsto un **augsto tehnoloģiju nozaru** attīstību
- Kāpina Latvijas **eksporta** ieņēmumus, t.sk. apgūst jaunus tirgus
- Veicina visa veida **resursu efektīvu** izmantošanu
- Veicina strādājošo **konkurētspēju un darba produktivitāti**
 - Novērš vai **mazina vides (gaisa, ūdens, augsnes) piesārņojumu**
 - Pozitīva ietekme uz **saistītajām nozarēm**
 - **Investīciju atdeve** (t.sk. citās politikas jomās) vai tiešu/netiešu ienākumu no nodokļiem vai nodevām
- Pozitīvi ietekmē darba vides kvalitāti, uzlabo **darbu tirgus pieejamību** un veicina **nodarbinātību**
- Mazina **materiālo nenodrošinātību**
- Samazina sociālekonomiskās **atšķirības starp dažādām valsts teritorijām**
- Sekmē **veselības, izglītības** un sociālo pakalpojumu pieejamību un kvalitāti
- Atbalsta **īpaši atbalstāmās** sabiedrības grupas
- Uzlabo iedzīvotāju **psiholoģisko un emocionālo** noturīgumu vai sekmē ģimenes un darba dzīves savienošānu
- Veicina **sabiedriskā labuma** darbību
- Sekmē **politisko uzticēšanos**
- Sekmē sabiedrības **tiesiskuma apziņu**
- Vairo sabiedrības **drošību**
- Veicina pašorganizēšanās prasmes, **pilsonisku rīcību**
- Sekmē **iedzīvotāju savstarpējo uzticēšanos**

Ministriju iesniegtie investīciju projekti NAP2027 uzdevumu īstenošanai

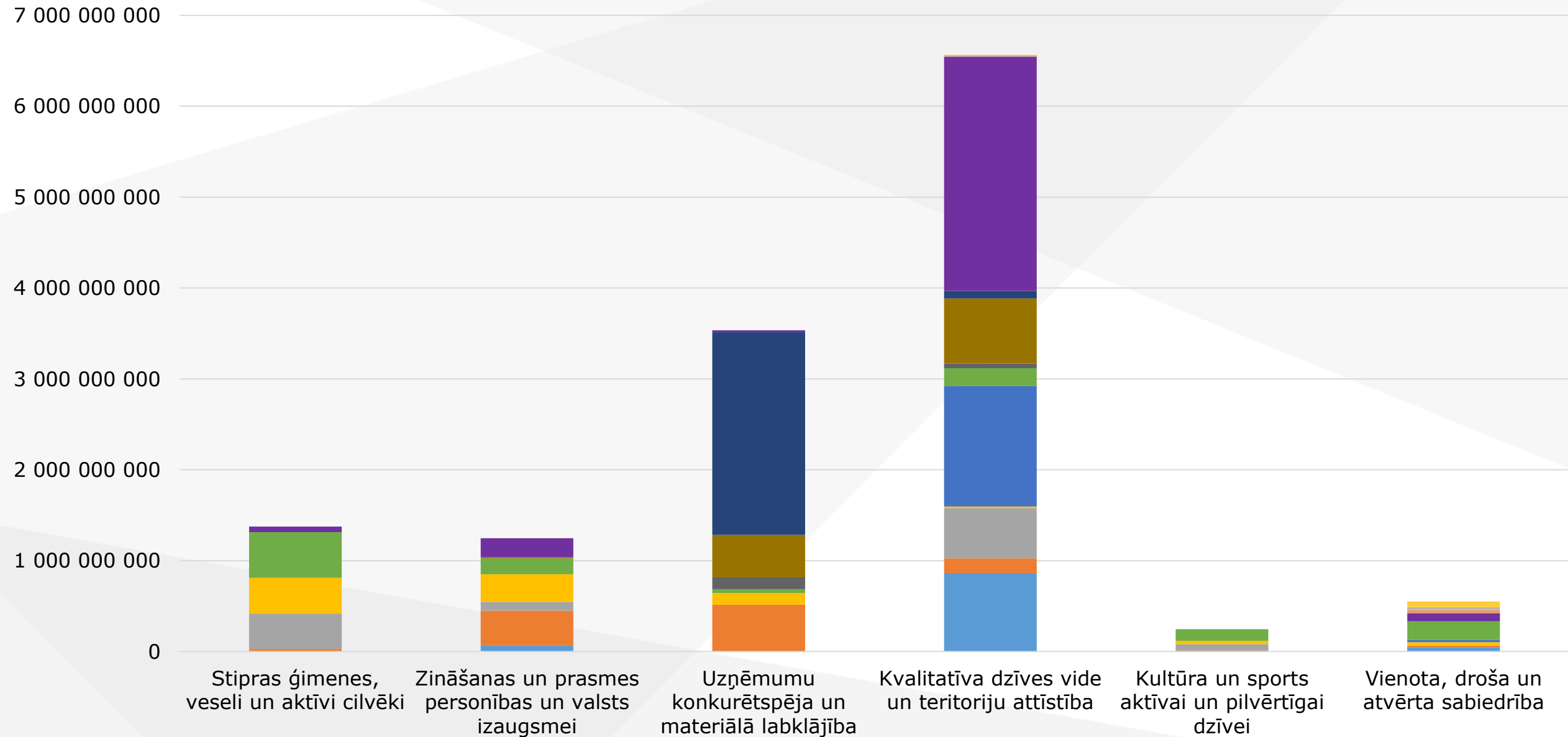
Ministrija	Projekti, skaits	Summa, milj. EUR
Ārlietu ministrija	13	19
Ekonomikas ministrija	38	6443
Finanšu ministrija	10	921
Iekšlietu ministrija	124	863
Izglītības un zinātnes ministrija	68	4981
Kultūras ministrija	31	1375
Labklājības ministrija	42	2289
Satiksmes ministrija	68	9706
Tieslietu ministrija	16	548
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	33	3789
Veselības ministrija	57	5572
Zemkopības ministrija	38	4416
KOPĀ	538	40 922

Pieprasītais un indikatīvi plānotais finansējums pa avotiem, EUR

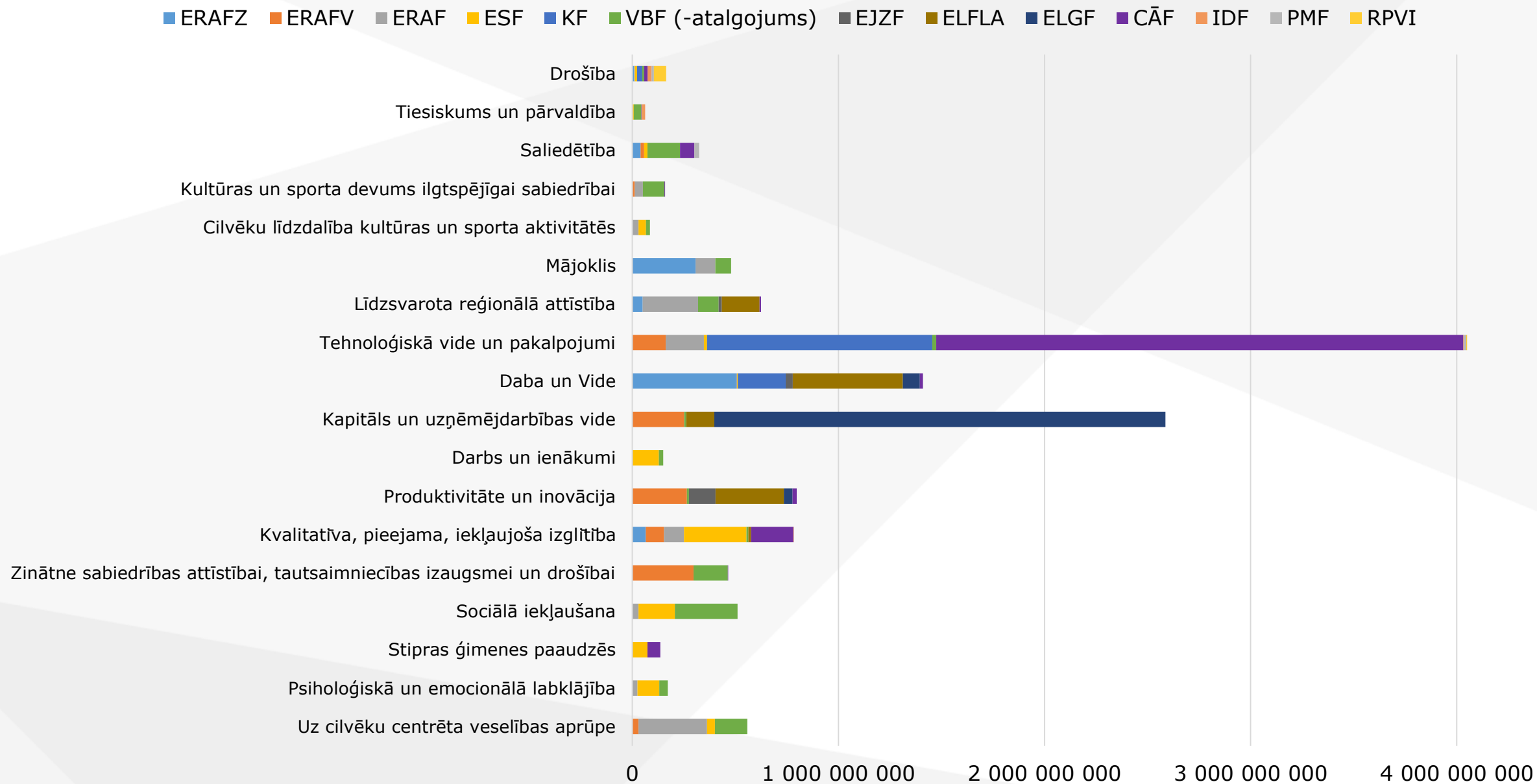

NAP2027 indikatīvi plānotais finansējums pa prioritātēm, EUR

ERAFZ ERAFV ERAF ESF KF VBF (-atalgojums) EJZF ELFLA ELGF CĀF IDF PMF RPVI

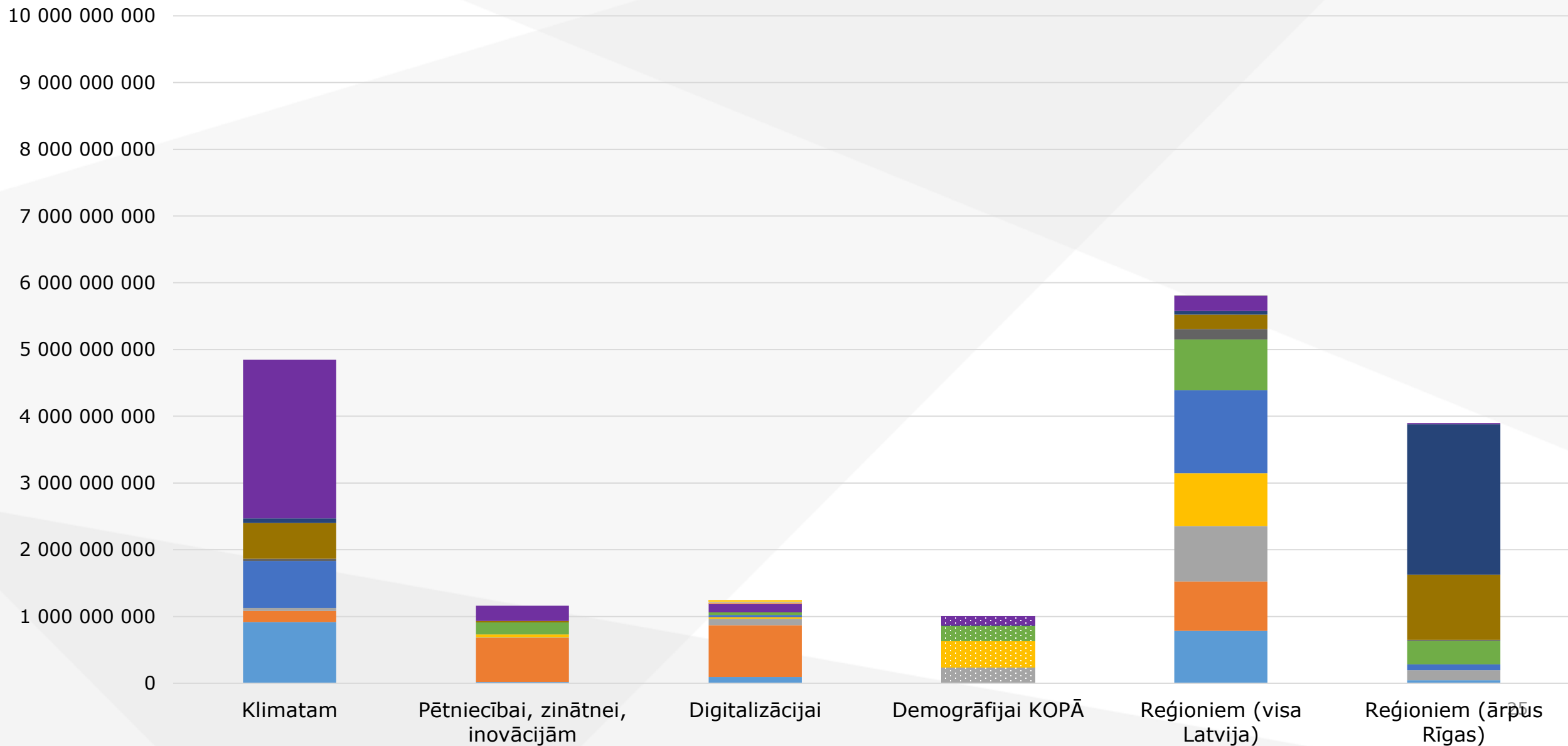

NAP2027 indikatīvi plānotais finansējums pa rīcības virzieniem, EUR

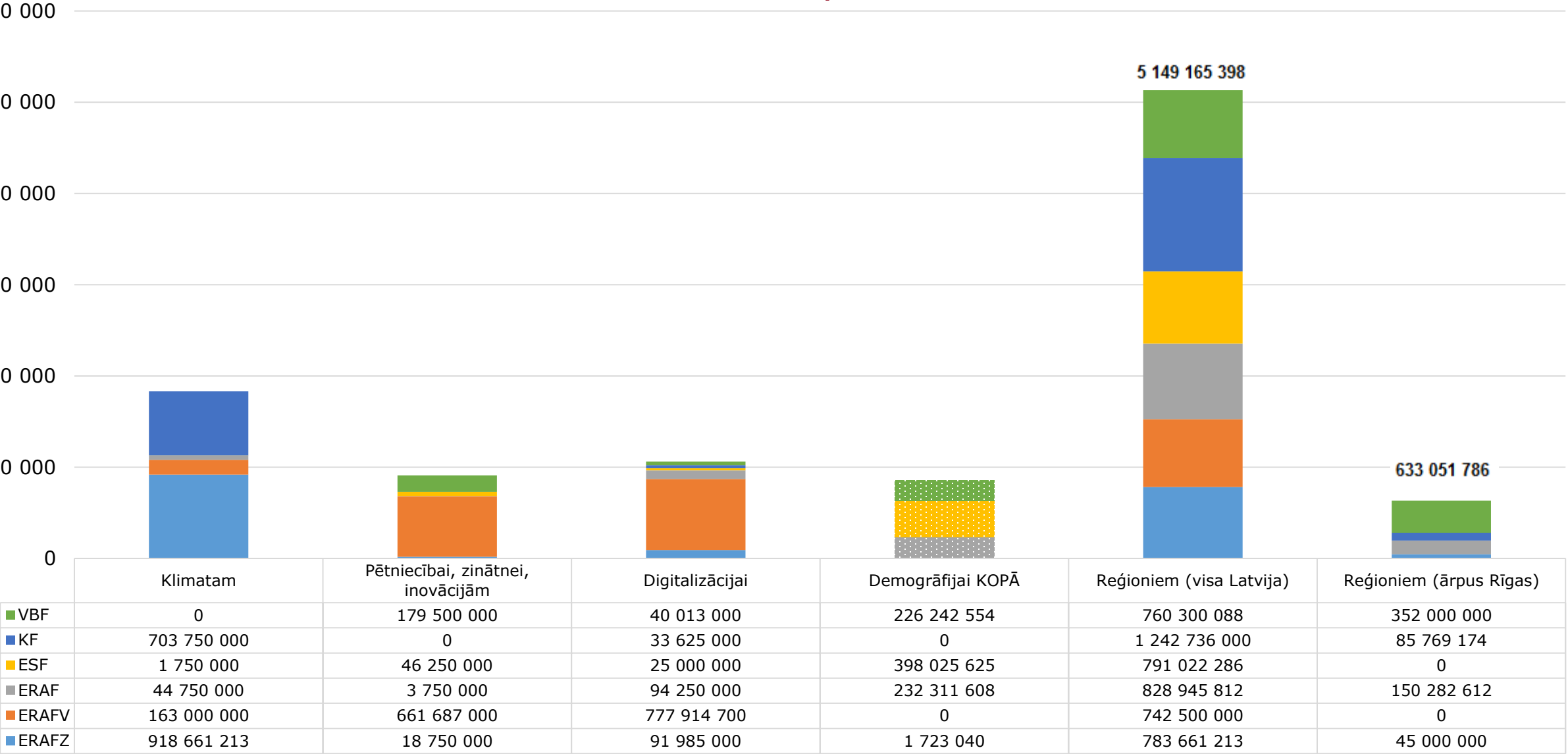

NAP2027 indikatīvi plānotais finansējums tematiski pēc finanšu avota, EUR

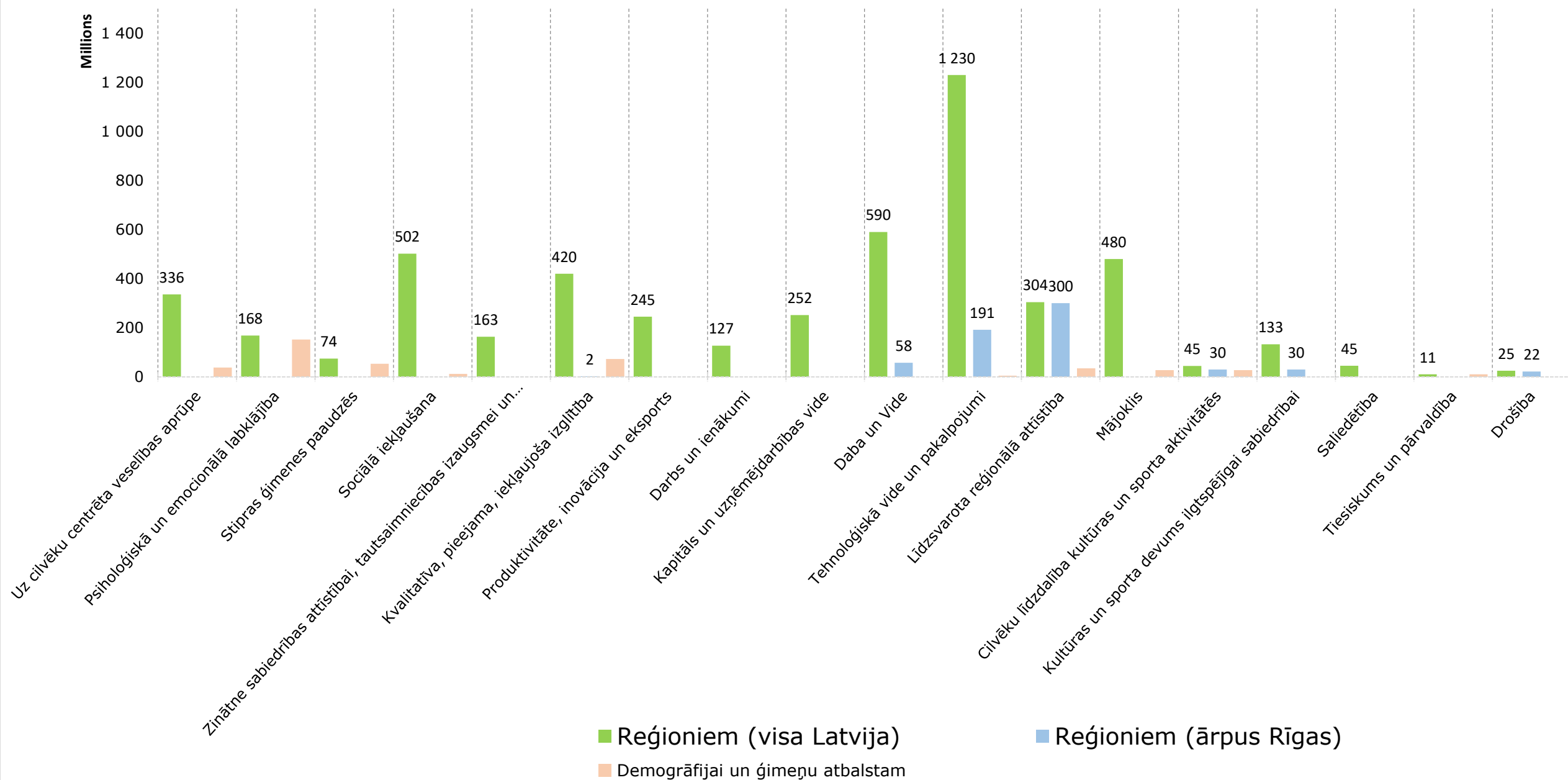
ERAFZ ERAFV ERAF ESF KF VBF EJZF ELFLA ELGF CĀF IDF PMF RPVI

NAP2027 indikatīvi plānotais finansējums tematiski pēc finanšu avota
bez ZM un CĀF, EUR

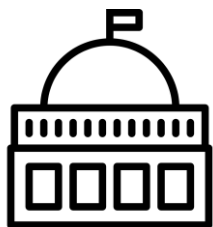
NAP2027 indikatīvi plānotais finansējums tematiski reģioniem bez ZM un CĀF, milj. EUR

Investīciju pasākumi	Ministrija	NAP2027 finansējums
Valsts reģionālās un vietējās nozīmes autoceļu pārbūve un atjaunošana (valsts budžeta programma)	SM	300 000 000
Reģionālie autoceļi (Piekļuve TEN-T tīklam). Reģionālo autoceļu rekonstrukcija vai modernizācija	SM	55 439 000
Nacionālās nozīmes centri . Nacionālās nozīmes centru infrastruktūras rekonstrukcija un modernizācija	SM	50 000 000
Reģionālie attīstības centri . Reģionālo attīstības centru infrastruktūras rekonstrukcija vai modernizācija	SM	47 596 520
Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ekosistēmu aizsardzības priekšnoteikumi (dabas aizsardzības plānu izstrāde, dziļjūras un citu dabas, vides jautājumu izpēte dabas datu ieguvei un dabas datu pārvaldības sistēmas attīstība)	VARAM	10 000 000
Pasākumi īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un sugu aizsardzības plānu ieviešanai	VARAM	35 000 000
Piesārņojuma samazināšana . Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija un rekultivācija (tai skaitā bijušo atkritumu izgāztuvju rekultivācija)	VARAM	12 500 000
Digitalizācija . Nākamās paaudzes tīkla izveide lauku teritorijām	SM	15 000 000
Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu pieejamības uzlabošana (arhīvu infrastruktūras uzlabošana un kapacitātes palielināšana, reģionālo muzeju krātuvju izveide)	KM	20 000 000
Kultūras mantojuma saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība (kultūras pieminekļu atjaunošana un sakrālā mantojuma saglabāšana)	KM	10 000 000
Investīcijas valsts nozīmes daudzfunkcionālas sporta infrastruktūras attīstības projektu īstenošanai (Sigulda)	IZM	30 000 000
Robežšķērsošanas vietu infrastruktūras attīstība drošai Latvijas nākotnei	FM	18 500 000
LVDC 2. kārtā - LVDC datu centra iznešana ārpus Rīgas attālumā, kas nodrošinātu informācijas drošību un sistēmu pieejamību	IeM	3 500 000
Kinologu apmācības infrastruktūras izveide uz Valsts robežsardzes bāzes (Rēzeknē)	IeM	2 247 092
Maksimāla resocializācijas efekta sasniegšanai piemērota cietuma infrastruktūras izveidošana	IeM	Ilgtermiņa saistībās no 2022.-2025.gadam ir iekļauti 135 844 955 euro

Investīciju pasākumi <u>(finansiāli ietilpīgākie)</u>	Ministrija	NAP2027 finansējums
Valsts galvenie autoceļi (TEN-T tīkls)	SM	449 111 000
Dzelzceļš , klimata mērķi. Latvijas dzelzceļa elektrifikācijas projekta 2.posms - Pierīgas kontakttīkla modernizācija	SM	307 000 000
Finanšu instrumentu nodrošināšana komersantiem (Fondu fonds), tai skaitā atbalsts produktivitātes celšanai reģionos	EM	250 000 000
Energoefektivitātes paaugstināšana dzīvojamās ēkās , t.sk. attīstot ESKO tirgu (daudzīvokļu, privātās un neliela dzīvokļu skaita ēku kompleksos)	EM	187 500 000
Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam	VARAM	180 000 000
Palielināt materiālo atbalstu pensiju un atlīdzību saņēmējiem	LM	150 000 000
Pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumi, tai skaitā vietējā līmenī. Zaļās infrastruktūras izveide un klimata pārmaiņu pielāgošanās pasākumi atbilstoši nacionālajām un vietējām (pašvaldību) klimata pielāgošanās stratēģijām un attīstības programmām	VARAM	140 000 000
Ārstniecības iestāžu infrastruktūras attīstīšana	VM	138 000 000
IKT risinājumu un pakalpojumu attīstība un iespēju radīšana privātajam sektoram	VARAM	125 000 000
Pilnveidot minimālo ienākumu atbalsta sistēmu	LM	124 000 000
Latvijas inovāciju un tehnoloģiju attīstības atbalsta nodrošināšana caur potenciālo komersantu motivāciju, jauno komersantu inkubēšanas procesa nodrošināšanu, zināšanu pārneses procesa stiprināšanu un komersantu internacionalizācijas kapacitātes attīstību	EM	120 000 000
Energoefektivitātes paaugstināšana valsts ēkās	EM	120 000 000
Dzelzceļa infrastruktūra	SM	100 000 000
Rīgas kā TEN-T pamattīkla pilsētmezgls rekonstrukcija un modernizācija	SM	100 000 000
Izglītības iestāžu nodrošinājums jaunā mācību satura kvalitatīvai ieviešanai (aprīkojums, ERAF)	IZM	92 876 236
Atkritumsaimniecības un atkritumu pārstrādes un tālākas izmantošanas attīstība un atkritumu rašanās novēršanas pasākumi	VARAM	85 000 000
Ūdenssaimniecības attīstība	VARAM	80 000 000
RIS3 izcilības centri	IZM	70 000 000
Sociālo mājokļu pieejamība īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām personām, t.sk. bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas, sekmējot vienlīdzīgas iespējas iesaistīties darba tirgū un uzlabojot profesionālo mobilitāti	EM	70 000 000

NAP uzraudzība un novērtēšana

Noteicošā loma NAP2027 uzraudzības un novērtēšanas procesā ir Saeimai.

MK reizi divos gados **iesniedz izskatīšanai Saeimā ziņojumu** par Latvija2030, NAP2027 īstenošanu un valsts ilgtspējīgu attīstību.

Ziņojums tiek **izstrādāts sadarbībā ar nozaru ministrijām** un nevalstiskajām organizācijām. **Ziņojums informē sabiedrību** par progresu konkrētos valsts ilgtspējīgas attīstības virzienos.

NAP2027 ir **ietvertas indikatoru sasniedzamās vērtības 2024. un 2027. gadā.**

Tas ļaus **procesa vidū izvērtēt virzību** uz nospraustajiem mērķiem un nepieciešamības gadījumā **lemt par papildu uzdevumiem vai nepieciešamu resursu pārdali.**

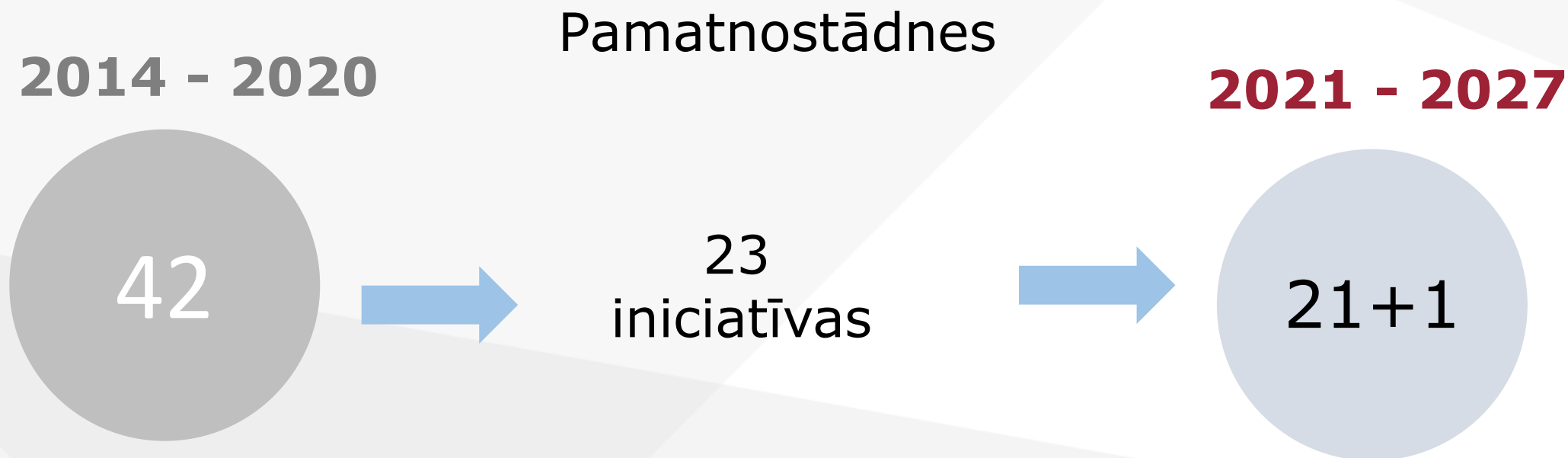

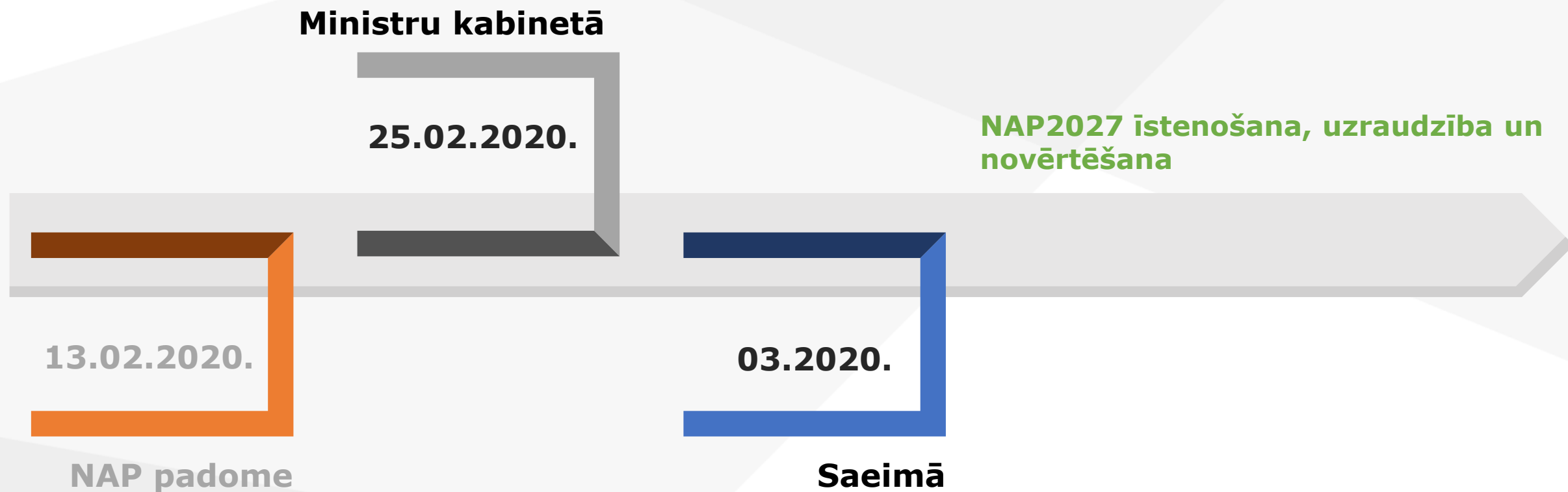
Turpmākie soļi

NAP2027 turpmāka ieviešana nozaru politikās

2021.-2027.gada plānošanas perioda nozaru politiku pamatnostādņu sarakstu atbalstīja Ministru kabinetā vienlaikus ar NAP2027 apstiprināšanu

NAP2027 pieņemšana un apstiprināšana

Pārresoru koordinācijas centrs

Ar atbildību par Latvijas nākotni!

Papildus informācija: www.pkc.gov.lv/nap2027

@LVnakotne

**NAP2027 prioritātes,
rīcības virzieni,
uzdevumi,
investīciju pasākumi**

**Stipras ģimenes,
veseli un aktīvi cilvēki**

NAP2027 prioritātes "STIPRAS ĢIMENES, VESELI UN AKTĪVI CILVĒKI" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

- Sociālo un darba lietu komisija
- Izglītības, kultūras un zinātnes komisija

Ministrijas

- Labklājības ministrija
- Veselības ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Tieslietu ministrija
- Finanšu ministrija

Iestādes

- Valsts izglītības satura centrs
- Izglītības kvalitātes valsts dienests
- Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija

Citi

- Latvijas Universitāte
- Demogrāfisko lietu centrs

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija
- Latvijas Ārstu biedrība
- Latvijas Māsu asociācija
- Latvijas Psihologu biedrība
- Sociālo darbinieku biedrība
- Mammām un tētiem.lv
- Asociācija «Ģimene»
- Apeirons - invalīdu un viņu draugu apvienība
- Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociācija
- Nodibinājums «Centrs Dardedze»
- Papardes zieds
- Servisa suņu biedrība «Teodors»
- Latvijas Pilsoniskā alianse
- Latvijas Ģimenes ārstu asociācija
- Latvijas Veselības ekonomikas asociācija
- Latvijas Olimpiskā komiteja
- Nākotnes fonds
- Latvijas Autisma apvienība

KO PAREDZ NAP2027 PRIORITĀTE UN RĪCĪBAS VIRZIENI?

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

raksturo cilvēka fizisko un emocionālo veselības stāvokli, dzīves apstākļus, vēlmi radīt atvases un dzīvot ilgu un aktīvu mūžu

RV: Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe

izvērs jautājumus par pieejamu, kvalitatīvu un efektīvu slimību profilaksi, diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju, lai nodrošinātu labu veselību visa mūža garumā.

Atbildīgās: VM, LM, VARAM

Finanšu resursus avots: VB, ES fondi, pašvaldības

RV: Psiholoģiskā un emocionālā labklājība

apraksta par atbalstu cilvēkiem krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstība un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanu, nostiprinot veselību kā vērtību.

Atbildīgās: VM, LM, TM, IZM, PKC (DLC), pašvaldības

Finanšu resursu avots: VB, ES fondi, pašvaldības, EEZ/Norvēģijas finanšu instruments

RV: Sociālā iekļaušana

pievēršas atbalsta sistēmai nelabvēlīgā situācijā esošajiem, kas ietver mērķtiecīgus sociālos pakalpojumus, sociālo palīdzību, sociālā darba un citu sociālā atbalsta pasākumu pieejamību atstumtības riskam un diskriminācijai pakļautām personām.

Atbildīgās: LM, FM, IZM, pašvaldības

Finanšu resursu avots: VB, ES fondi, pašvaldības

RV: Stipras ģimenes paaudzēs

piedāvā risinājumus atbalstam bērnu ienākšanai pasaulē, ko ietekmē virkne sociālu un ekonomisku faktoru, t.sk. laba veselība, pietiekama materiālā labklājība, sociālā drošība, pieejama atbalsta sistēma bērnu vajadzību nodrošināšanai u.c.

Atbildīgās: LM, FM, PKC (DLC), VARAM, IZM

Finanšu resursu avots: VB, ES fondi, pašvaldības

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe

Izaicinājumi:

- **Slimības diagnosticē novēloti** vai netiek diagnosticētas (psih.veselībā) un ārstētas
- **Vairākām slimībām (miokarda infarkts, insults) augsta mirstība** mēneša laikā pēc stacionēšanas
- Veselības aprūpes **speciālisti grūti pieejami** vai to vispār nav (bērniem u.c. jomās reģionos)

Gribam sasniegt:

- **Ātrāka, precīzāka slimību diagnostika un ārstēšana** - labāks rezultāts
- **Labāka veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība**, mazinot rindas uz izmeklējumiem, konsultācijām
- **Vienlīdzīga speciālistu ambulatoro un stacionāro pamatpakalpojumu pieejamība** visos reģionos, sarežģītākie slimnīcu pakalpojumi koncentrēti klīniskajās universitāšu slimnīcās (KUS)

Ko darīsim:

No ES fondiem veselībai – lielāks finansējums nekā NAP2020!

- Ieguldījumus veiksīm:
- skrīninga programmās slimību savlaicīgai diagnostikai – **23,64 milj. EUR**
- ārstniecības iestāžu infrastruktūrā, īpaši KUS (Stradiņi un Austrumu slimnīca) – **303 milj. EUR**
- tālākizglītībā un motivējošos pasākumos ārstu piesaistei darbam valsts slimnīcās – **29 milj. EUR**
- papildus speciālistu piesaistē ģimenes ārstu komandai – **65 milj. EUR**
- hroniski, nedziedināmi slimo pacientu aprūpē – **54,4 milj. EUR**
- veselības aprūpes un zāļu pieejamības uzlabošanā – **48,4 milj. EUR**
- veselības aprūpes digitalizācijā – **30 milj. EUR**

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

Stipras ģimenes paaudzēs

Izaicinājumi:

- Jaundzimušo bērnu skaits sarūk
- **Piedzimstot bērnam, ģimenes materiālā labklājība samazinās**
- Augsts **nabadzības risks** mājsaimniecībās, kurās bērnus audzina tikai viens no vecākiem
- Apgrūtināši **saskaņot ģimenes un darba dzīvi**
- Sabiedrība ir kritiska pret bērniem un ne vienmēr ģimeni atbalstoša, kas vecākiem liek justies nenovērtētiem
- Vecākiem, jo īpaši māmiņām netiek nodrošinātas vienlīdzīgas sociālās garantijas

Gribam sasniegt:

- **Ģimenes atbalstošu sabiedrību**, kurā ikviens bērns spēj realizēt savus sapņus neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa
- **Ģimeņu labklājības celšanos**, mazinot nabadzības risku mājsaimniecībās ar bērniem
- **Ģimenes kā vērtības stiprināšanu sabiedrībā**, atbalstot ģimenēm draudzīgos darba devējus, pašvaldības, nodrošinot ģimenes un darba dzīves saskaņošanu, pirmsskolas izglītības, bērnu aprūpes un organizēta brīvā laika pakalpojuma pieejamību
- **Tautiešu atgriešanos Latvijā**, veicinot remigrāciju un attīstot visaptverošu atbalsta sistēmu remigrējošo ģimeņu iekļaušanai

Ko darīsim:

Ieguldījumus veiksīm:

- **Materiālās nenodrošinātības mazināšanā**, sniedzot pamata materiālo palīdzību zemu ienākumu un krīzes situācijā nonākušajām personām ar bērniem - **21 milj. EUR**
- **Sekmēsīm ģimenes un darba dzīves saskaņošanu**, pilnveidojot atbalstu ģimenes un bērnu aprūpes pienākumu veikšanā un organizēta brīvā laika pakalpojumu pieejamībā - **38 milj. EUR**
- **Nodrošinot pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamību** – **62 milj. EUR**
- Ģimenei draudzīgas vides attīstībā, godinot kuplās ģimenes, stiprinot tēva lomu ģimenē, pilnveidojot jauniešu izglītošanu un veicinot sabiedrības informētību par vecāku prasmju, attiecību pratību - **10 milj. EUR**
- Stiprinot atbalsta sistēmu diasporas ģimenēm, atgriežoties uz dzīvi Latvijā **5 milj. EUR**

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

Psiholoģiskā un emocionālā labklājība

Izaicinājumi:

- Mēs **reaģējam uz sekām, bet maz strādājam ar cēloņiem**, nenovērtējam riskus un nerīkojamies proaktīvi:
- Pirmās sociālemocionālās problēmas bērniem jau pirmsskolas vecumā (to ietekmē arī vecāki u.c.).
- **Vardarbība un mobings starp vienaudžiem un ģimenēs**
- Bērnu devianta uzvedība un atkarības

Tam sekas:

- **Uzvedības, mācīšanās un pat psihiskie traucējumi nākotnē**
- Bērni tiek izņemti no ģimenēm
- Zaudēta konkurētspēja (zemi izglītības sasniegumi, mazāki ienākumi nākotnē)
- Otrs augstākais pašnāvību gadījumu skaits ES, arī jauniešu vidū
- Augsti priekšlaicīgas mirstības rādītāji (smēķēšanas izraisīta plaušu vēža, ar alkoholu saistītu cēloņu dēļ)

Gribam sasniegt:

- **Pasargāt bērnus un jauniešus no iespējamām krīzēm, apdraudējumiem**, kas kavē veselīgu attīstību, veiksmīgu jaunās paaudzes pašrealizāciju un labklājību turpmāk dzīvē
- **Uzlabot psiholoģisko un emocionālo pašsajūtu sabiedrībā**
- **Mazināt nabadzības riskus, īpaši ģimenēs ar bērniem**, lai bērni augtu drošā vidē, būtu mīlēti un laimīgi

Ko darīsim:

- Veidosim **spēcīgu preventīvā atbalsta sistēmu bērniem un jauniešiem** veselības, izglītības un sociālās politikas jomās, t.sk.:
- **Attīstīsim vecāku prasmju pilnveides programmas**, arī noteiktām riska grupām – **20,7 milj. EUR**
- Mazināsim vardarbības riskus ģimenēs un skolas vidē – **20,78 milj. EUR**
- Mazināsim atkarību izraisošo vielu un procesu izplatību – **14,85 milj. EUR**
- Nodrošināsim labāku bērnu aprūpi un savlaicīgu problēmu identificēšanu pirmsskolas vecumā, **stiprināsim iekļaujošu un speciālo izglītību, ieguldīsim pedagogu u.c. speciālistu zināšanu un prasmju pilnveidē** – **109 milj. EUR**

Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki

Sociālā iekļaušana

Izaicinājumi:

- **Nabadzības risks** daļai pensijas vecuma cilvēku (īpaši vientuļajiem un gados vecākiem)
- Naudas trūkuma dēļ nepilnvērtīgs uzturs senioriem, nevar samaksāt par zālēm, ārsta pakalpojumiem
- **Ne visur** Latvijā **vienlīdz pieejamas sociālā atbalsta iespējas**
- **Dzīves kvalitāte vecumdienās** lielai daļai atkarīga no līdzcilvēkiem un viņu atbalsta

Gribam sasniegt:

- Uzlabot dzīves kvalitāti senioriem un personām ar invaliditāti
- **Nodrošināt pietiekamu, individuālām vajadzībām atbilstošu sociālo pakalpojumu klāstu senioriem, personām ar invaliditāti u.c. grupām - radīt iespēju dzīvot pilnvērtīgu dzīvi**

Ko darīsim:

- Turpināsim **sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu klāsta paplašināšanu (115 mlj.)**
- Uzlabosim pakalpojumu **kvalitāti valsts sociālās aprūpes centros (30 mlj. EUR)**
- Ieguldījumi sociālā darba speciālistu un pakalpojumu sniedzēju kompetenču stiprināšanā, tālākizglītībā (**28 mlj. EUR**), bāriņtiesu darbinieku kompetencē (**3,5 mlj. EUR**)
- Pilnveidosim **sociālās rehabilitācijas pakalpojumus** mērķa grupām (**32,38 mlj. EUR**)
- Palielināsim materiālo atbalstu pensiju saņēmējiem (**150 mlj.**)
- **Pilnveidosim atbalstu minimālo ienākumu saņēmējiem (124 mlj.)**

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

NAP2027 prioritātes "ZINĀŠANAS UN PRASMES PERSONĪBAS UN VALSTS IZAUGSMEI" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

- Izglītības, kultūras un zinātnes komisija
- Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija
- Ilgtspējas komisija

Ministrijas

- Finanšu ministrija
- Ekonomikas ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Zemkopības ministrija
- Veselības ministrija

Iestādes / citi

- Valsts kanceleja
- Augstākā izglītības padome
- Rektoru padome
- UNESCO Latvijas Nacionālā komiteja

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Latvija Augstskolu profesoru asociācija
- Latvijas Zinātņu akadēmija
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
- Valsts zinātnisko institūtu asociācija
- Latvijas Jauno zinātnieku apvienība
- Latvijas Studentu apvienība
- Latvijas Zinātnes padome
- Latvijas Pilsoniskā alianse
- Formula 2050

KO PAREDZ NAP2027 PRIORITĀTE UN RĪCĪBAS VIRZIENI?

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

atbild par radošu cilvēku izaugsmi, zināšanu un prasmju ieguvu, to radīšanu un pielietošanu valsts izaugsmei, strādājot labā darba vietā vai veicot uzņēmējdarbību

RV: Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai

pasākumu kopums radošu cilvēku izaugsmei, jaunu teorētisko un praktisko zināšanu radīšanai un pielietošanai, kā arī augstas pievienotās vērtības un eksportspējīgu produktu un pakalpojumu izstrādei un uzlabošanai.

Atbildīgās: IZM, EM, PKC,

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, Horizon Europe, Digital Europe/Šveices programma, Urban Europe, pašvaldības

RV: Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība

ietver pasākumu kopumu kvalitatīvai prasmju un zināšanu ieguvei visām mērķa grupām, iekļaujot visas izglītības pakāpes, veidus un formas, tā lai izglītībā un apmācībā iegūto, t.sk. digitālās un karjeras vadības prasmes, mediju un informācijas prasmes, kalpotu personības attīstībai un produktīvai darba dzīvei.

Atbildīgās: IZM, LM,

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, pašvaldības

604 586 272

465 187 000

CĀF
207 445 621

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība

Izaicinājumi:

- Maz skolēnu ar augstiem sasniegumiem, maz izvēlas dabaszinātņu, eksakto priekšmetu padziļinātu apguvi
- **Neefektīvs skolu tīkls**
- Neviena no augstskolām nav starp 500 labākajām starptautiskajos reitingos
- Pieaugušo **nepietiekamas digitālās prasmes**
- **Nepietiekama dalība pieaugušo izglītībā**

Gribam sasniegt:

- **Skolēnu sasniegumu** uzlabošanos
- **Pedagogu prestiža pieaugumu** un profesionālo izaugsmi
- Jauniešu **plašāku iesaisti profesionālajā izglītībā**
- **Digitālo prasmju** uzlabošanos
- Iekļaujošāku un sociāli atbildīgāku izglītības sistēmu
- **Izglītības mūža garumā** kā pašsaprotama lieta

Ko darīsim:

- **Ieviesīsim jauno mācību saturu un pieeju vispārējā izglītībā, izplatīsim labo mācību praksi (~145 milj. EUR)**
- Īstenosim Digitālās ekselences stratēģiju **(100 milj. EUR)**
- Veidosim energoefektīvu un videi draudzīgu profesionālās izglītības iestāžu un koledžu mācību vidi **(66 milj. EUR)**
- Pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamības nodrošināšana **(62 milj. EUR)**
- **Stiprināt augstākās izglītības, tai skaitā kultūrizglītības, institūcijas (57 milj. EUR)**
- **Pedagoga profesijas attīstība un prestiža uzlabošana (57 milj. EUR)**
- Atbalsts **pieaugušo izglītībai (32 milj. EUR)**
- Studiju modernizācija un digitālo risinājumu ieviešana augstākajā izglītībā **(30 milj. EUR)**

Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei

Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai

Izaicinājumi:

- Nepietiekams **finansējums pētniecībai un attīstībai** – ¼ no ES vidējā (0,63% pret 2,06% no IKP)
- Latvijas zinātnieku publikācijas uz pusi mazāk nekā ES ir starp 10% pasaulē citētākajām
- Trīs reizes mazāk gados jauno doktoru nekā Igaunijā
- Uzņēmumi **nepietiekami izmanto zinātnes pētījumus konkurētspējīgu preču, pakalpojumu radīšanā**

Gribam sasniegt:

- **Vairāk jauno zinātnieku** un zinātnē strādājošo
- Vairāk starptautiskās sadarbības zinātnē
- **Izcilību un inovatīvu ideju** rašanos zinātnē
- **Zinātnes un uzņēmumu ciešāku un produktīvāku sadarbību**

Ko darīsim:

- **Investēsim pētījumu programmās un inovācijā**, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi **(138 milj. EUR)**
- Atbalsts augstākās izglītības internacionalizācijai un studējošo akadēmiskajai mobilitātei **(105 milj. EUR)**
- Atbalstīsim Latvijas zinātnieku dalību «Apvārsnis» programmā **(93 milj. EUR)**
- **Ieguldīsim zinātnisko institūciju kapacitātē viedās specializācijas stratēģijas jomās (70 milj. EUR)**
- Palielināsim valsts budžeta finansējumu zinātnei **(40 milj. EUR)**
- **Zinātnieku ataudzei, palielināsim finansējumu topošajiem doktoriem (22 milj. EUR)**

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

NAP2027 prioritātes "UZŅĒMUMU KONKURĒTSPĒJA UN MATERIĀLĀ LABKLĀJĪBA" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

- Budžeta un finanšu komisija
- Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija

Ministrijas

- Ekonomikas ministrija
- Satiksmes ministrijas
- Ārlietu ministrijas
- Kultūras ministrija
- Zemkopības ministrija
- Finanšu ministrija
- Labklājības ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Iestādes

- Valsts kanceleja
- Latvijas banka

Augstskolas / Citi

- Latvijas Universitāte
- Rīgas Stradiņa universitāte
- Augstākās izglītības padomes

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Ārvalstu investoru padome
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības
- Latvija Augstskolu profesoru asociācija
- LZP
- Valsts zinātnisko institūtu asociācija
- Latvijas Zinātņu akadēmija
- Latvijas Jauno zinātnieku apvienība
- Biedrība «Latvijas Biznesa Engēļu Tīkls»
- Biedrība «Latvijas formula 2050»
- Startup uzņēmumu asociācija «Startin.lv»
- Latvija Pilsoniskā alianse
- Zemnieku saeima
- Latvijas sociologu asociācija
- Baltic Institute of Social Sciences
- BICEPS

KO PAREDZ NAP2027 PRIORITĀTE UN RĪCĪBAS VIRZIENI?

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

atbalsta iespējas strādāt cienīgu darbu, gūt ienākumus un radīt pievienoto vērtību, veidot uzkrājumus un saņemt kvalitatīvus pakalpojumus, celt tautsaimniecības produktivitāti un dzīves kvalitāti

KLF 2 324 904 440	KLF 502 783 863	295 000 000
	262 000 000	149 734 278

RV: Darbs un ienākumi

dod cilvēkam iespēju, aktīvi piedaloties darba tirgū, apgūstot papildu zināšanas un individuālo darba ražīgumu, nodrošināt savu materiālo labklājību.

Paredz aktīvās darba tirgus politikas attīstīšanu un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku atbalstīšanu; kvalitatīvu (t.sk. drošu) darba vietu izveidi un uzturēšanu; sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšanu; sabiedrības finanšu pratības celšanu.

Atbildīgās: LM, EM, IZM, ĀM, FM

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi

RV: Produktivitāte, inovācijas un eksports

spēja viedās specializācijas, inovācijas, digitālās transformācijas un tehnoloģiju attīstības rezultātā, celt darba ražīgumu, uzlabot izmaksu efektivitāti, radīt un pārdot augstas pievienotās vērtības eksportējamas preces un pakalpojumus, sekmīgi iekļauties globālajās vērtību ķēdēs.

Ieguldījumi lauksaimniecībā un pārstrādē (350 milj.EUR), zivsaimniecības nozares konkurētspējai (129 milj.EUR)

Atbildīgās: EM, IZM, ZM, VARAM

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, Horizon Europe, citi finansu avoti

RV: Kapitāls un uzņēmējdarbības vide

Plaša spektra finanšu instrumentu pieejamība komersantiem, investīciju veikšanai atbalstoša uzņēmējdarbības vide, tai skaitā tiesu efektivizācija, finanšu sektora stabilitāte, attīstīts kapitāla tirgus.

Tiešie maksājumi lauksaimniekiem (2,1 milj.EUR), atbalsts uzņēmējdarbībai laukos (150 milj.EUR), tirgus atbalsta pasākumi (15 milj.EUR), lauksaimniecības produktu veicināšana

Atbildīgās: TM, FM, EM, VARAM, ZM, VK, FKTK, FID, tiesas, visas ministrijas, pašvaldības

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

Produktivitāte, inovācija un eksports

Izaicinājumi:

- **Zems darba** ražīgums ierobežo Latvijas izaugsmi un dzīves līmeņa celšanos
- **Zems inovācijas līmenis** jeb nepietiekama **spēja radīt sarežģītākus un zināšanu ietilpīgākus produktus**, pakalpojumus un tos pārdot dārgāk
- Nepietiekami izmantotas **digitālo tehnoloģiju iespējas**

Gribam sasniegt:

- **Ienākumu un ražīguma celšana** indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā
- **Labāk konkurēt eksporta tirgos**, balstoties uz zināšanām un inovāciju, nevis zemām darbaspēka izmaksām

Ko darīsim:

- **Atbalsta fokuss uz jomām ar vislielāko izaugsmes potenciālu** – (1) zināšanu ietilpīgā bioekonomika; (2) biomedicīna un biofarmācija; (3) viedo materiālu, tehnoloģiju un inženiersistēmu joma; (4) viedā enerģētika; (5) informācijas un komunikācijas tehnoloģijas – **uzņēmumu integrācijai globālajās vērtību ķēdēs ar augstākas pievienotās vērtības produkciju (~58 milj. EUR)**
- **Inovācija, tehnoloģiju attīstības un eksporta atbalsts** – jaunu produktu/pakalpojumu izstrāde un pētniecības rezultātu komercializācija, eksporta kapacitāte, jauno uzņēmumu inkubatori (**~142 milj. EUR**)
- **Digitālo tehnoloģiju ieviešana uzņēmumos** un komersantu/augstskolu mācībspēku **digitālo prasmju un ekselences** stiprināšana (**~95 milj. EUR**)
- **Atbalsts moderno tehnoloģiju pielietošanai tradicionālajās nozarēs to transformācijai:** ieguldījumi lauksaimniecības, pārstrādes un zivsaimniecības nozaru attīstībā, inovācijā, produktivitātes un konkurētspējas paaugstināšanā, ražotāju kooperācijā (**~503 milj.**)

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

Darbs un ienākumi

Izaicinājumi:

- Neatbilstība **darbaspēka pieprasījumā un piedāvājumā**, t.sk. reģionālās atšķirības
- Zema **darba vietu kvalitāte**

Gribam sasniegt:

- **Aktīva iedzīvotāju līdzdalība darba tirgū ar atbilstošām zināšanām/prasmēm, drošas un kvalitatīvas darba vietas**

Ko darīsim:

- **Darbaspēka remigrācija un talantu piesaiste, aktīvās nodarbinātības pasākumi**, t.sk., bezdarbnieku, darba meklētāju un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju kvalifikāciju/prasmju paaugstināšana, reģionālās mobilitātes atbalsts u.c. (**~114 milj. EUR**)
- **Atbalsts kvalitatīvu darba vietu izveidei un sociālās uzņēmējdarbības attīstībai**, t.sk., darba vides pielāgojumi, veselības uzlabošanas pasākumi, darba devēju/ nodarbināto/ sabiedrības izpratnes veidošana par veselīgāku darba mūžu u.c. (**~35 milj. EUR**)
- Darbaspēka **nodokļu un sociālās apdrošināšanas sistēmas** pilnveidošana
- Dažādu veidu finanšu un uzkrājumu ieguldījumu kultūras veicināšana, mērķtiecīgi **ceļot sabiedrības finanšu pratību**

Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība

Kapitāls un uzņēmējdarbības vide

Izaicinājumi:

- Nepietiekami ātra **publiskās pārvaldes reaģēšana uz biznesa vides vajadzībām**
- **Zems vietējo un ārvalstu investīciju apjoms** tautsaimniecībā/reģionos
- **Ēnu ekonomika**

Gribam sasniegt:

- Latvijas uzņēmumu attīstību **atbalstoša un investīcijas veicinoša uzņēmējdarbības vide**

Ko darīsim:

- **Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana**, t.sk., konkurētspējīgs regulējums nākotnes tehnoloģiju ieviešanai, tiesu procesu efektivizācija, ēnu ekonomikas ierobežošana, stabila/prognozējama nodokļu politika, labas korporatīvās pārvaldības stiprināšana
- **Finanšu instrumentu nodrošināšana/dažādošana komersantiem** (aizdevumi, t.sk. ar granta elementu; garantijas; riska kapitāls; mezanīns) un **kapitāla tirgus attīstība**, t.sk. atbalsts MVU finansējuma piesaistei kapitāla tirgos u.c. (**252 milj. EUR**)
- **Cīņa pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju** un terorisma finansēšanu - Finanšu izlūkošanas dienesta veikspējas stiprināšana, aizdomīgu darījumu ziņošanas sistēmu optimizēšana u.c. (**10 milj. EUR**)
- **Uzņēmējdarbības attīstība laukos**, tiešie maksājumi lauksaimniekiem un lauksaimniecības/pārtikas nozaru atbalsts (**<2,2 miljrd. EUR**)

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

NAP2027 prioritātes "KVALITATĪVA DZĪVES VIDE UN TERITORIJU ATTĪSTĪBA" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

- Valsts pārvaldes un pašvaldību lietu komisija
- Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija

Ministrijas

- Ekonomikas ministrija
- Finanšu ministrija
- Iekšlietu ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Labklājības ministrija
- Satiksmes ministrija
- Veselības ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
- Zemkopības ministrija

Iestādes / Plānošanas reģioni

- Valsts kanceleja
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
- Kurzemes, Latgales, Vidzemes, Zemgales un Rīgas plānošanas reģionu attīstības padome

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

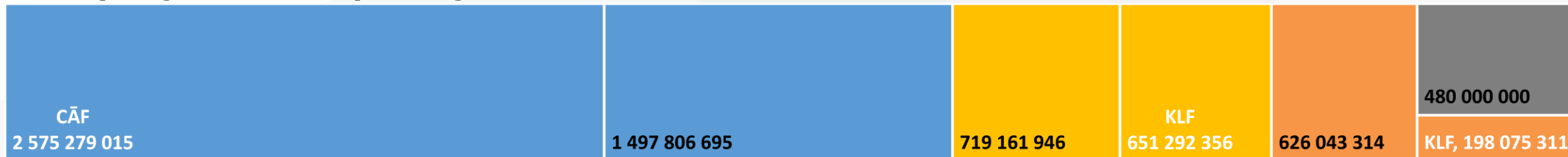
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Reģionālo attīstības centru apvienība
- Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienība
- Biedrība «Latvija lauku forums»
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
- Biedrība «Zaļā brīvība»
- Latvijas Atkritumu apsaimniekotāju asociācija
- Vides konsultatīvā padome
- Latvijas Mednieku asociācija
- Latvijas Meža sertifikācijas padome
- Zemnieku Saeima

KO PAREDZ NAP2027 PRIORITĀTE UN RĪCĪBAS VIRZIENI?

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

nodrošina tautsaimniecības pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku, paredz uzlabot svarīgāko pakalpojumu (transports, mājoklis, elektroenerģija, digitālie pakalpojumi) kvalitāti un pieejamību un apkārtējās vides kvalitāti un tīrību

RV: Daba un vide – «Zaļais kurss»

Klimatnoturīga attīstība, lai uzlabotu vides kvalitāti, nodrošinātu dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana. Izpratnes veidošana par paradumu un dzīvesveida maiņas nepieciešamību. Inovatīvu uz aprites principiem balstītu biznesa modeļu attīstība, ieviešana ražošanā un pakalpojumos.

Atbildīgās: EM, VARAM, FM, ZM, SM, LM, IZM, IEM, VM, PKC, VK, SPRK, pašvaldības

Finanšu avots: VB, ES fondi, citi finanšu avoti

RV: Līdzsvarota reģionālā attīstība

Ietver reģionu potenciāla attīstību un ekonomisko atšķirību mazināšanu, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai.

Atbildīgās: VARAM, SM, VK

Finanšu avots: VB, ES fondi, pašvaldības, citi finanšu avoti

RV: Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi

Integrēta, ilgtspējīga transporta sistēma, mobilitātes iespējas visā valstī. ES savienojamības, platjoslas elektronisko sakaru infrastruktūra. Digitalizējot pārveidota publiskā pārvalde - inovācijām atvērta un lietotājiem orientēta. Inovatīvu un energoefektīvu risinājumu pieejamība energoapgādē.

Atbildīgās: SM, VARAM, VM, LM, IEM, AIZM

Finanšu avots: VB, ES fondi, citi finanšu avoti

RV: Mājokļi

Pienācīgs mājoklis drošā dzīves vidē, mājoklis ar ērtībām un sadzīvei nepieciešamajām iekārtām. Ēku energoefektivitātes uzlabošana; atbalsts ģimenēm ar bērniem mājokļu iegādei vai būvniecībai, sociālo mājokļu atjaunošana un jaunu mājokļu būvniecība, efektīva mājokļu īres tirgus tiesiskā regulējuma izveidošana.

Atbildīgās: EM

Finanšu avots: VB, ES fondi

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Daba un vide – «Zaļais kurss»

Izaicinājumi:

- **Palielinās gaisa piesārņojums blīvi apdzīvotā pilsētvidē**, kas rada tiešu kaitējumu cilvēku veselībai un pašsajūtai
- **Nav vienprātības par dabas vērtību aizsardzības apjomu / kvalitāti / novērtēšanas metodiku / vienotu uzraudzību**
- Līdzšinējā **atkritumu apsaimniekošanas politika** ir neefektīva, atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra – nepietiekama
- Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas neveicina **atkritumu rašanās samazināšanos**

Gribam sasniegt:

- **Tīrāku, veselībai nekaitīgu gaisu, vairāk apzaļumotas un pievilcīgas teritorijas**, daudzveidīgus zaļās infrastruktūras risinājumus, plašāku veloseliņu izmantošanu
- **Apzināt (sakartēt) Latvijas dabas vērtības (biotopi)** un noteikt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un aizsardzības nosacījumus, mērķus. Noteikt taisnīgas kompensācijas par dabas daudzveidības vērtību aizsardzību
- Izglītotu un atbildīgu **sabiedrību, kas izprot atkritumu šķirošanas lomu** videi draudzīgu paradumu veidošanā. Sabiedrība atbildīgi šķiro atkritumus, un LV notiek efektīva atkritumu pārstrāde

Ko darīsim:

- **Gaisa kvalitātes uzlabošana un klimatnoturīgas ekonomikas veidošana (~503 milj. EUR)** T.sk. atjaunojamo energoresursu izmantošana elektroenerģijas ražošanā, pilsētu apzaļumošanas risinājumu plašāka ieviešana, *park un ride* izveidošana, veloseliņu attīstība, novecojošo apkures iekārtu nomaiga, attīrīšanas iekārtu uzstādīšana
- **Visaptverošas dabas vērtību apzināšanas un saglabāšanas pasākumi (~255 milj. EUR)** T.sk. dabas aizsardzības plāni, dabas datu ieguve, to pārvaldības pilnveide, sugu un biotopu uzturēšana, atjaunošana, kompensācijas par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem
- **Atkritumu pārstrādes un to rašanās samazinājuma veicināšana (163 milj. EUR)** T.sk. atkritumu pārstrādes, reģenerācijas veicināšana, dalītās atkritumu savākšanas sistēmas pilnveide, inovatīvi atkritumu radīšanas samazinājuma risinājumi, vēsturiski piesārņoto teritoriju sanācības turpināšana

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi

Izaicinājumi:

- **Slikta ceļu kvalitāte, sabiedriskā transporta pakalpojumu samazināšanās ierobežo darbaspēka mobilitāti, pakalpojumu sasniedzamību**
- Valsts starptautiskā sasniedzamība. Ilgtermiņā jānodrošina kravu transporta mobilitāte
- Nepietiekami izvēsta, izmantota digitālā infrastruktūra, iedzīvotājiem un uzņēmējiem trūkst prasmes izmantot un radīt digitālos pakalpojumus, valsts sistēmas lietotājiem mazdraudzīgas
- Urbānā vide nav dzīvošanai draudzīga (trūkst zaļo zonu, publisko ārtelpu u.c.)

Gribam sasniegt:

- Izveidot ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu, **dzelzceļš kā "mugurkauls"**
- Izveidot viedu transporta infrastruktūru – informācijas tehnoloģiju un **alternatīvi mobilitātes risinājumi**
- Uzlabot e-pakalpojumu un **e-risinājumu izmantošanu uzņēmējdarbībā, iedzīvotāju digitālās prasmes**
- Valsts un pašvaldību **pakalpojumi tiek sniegti primāri digitāli**
- Izmantot atjaunojamās energoresursus transportā (velosipēdi, u.c. videi draudzīgi transporta līdzekļi), **vairāk izmantot atjaunojamās energoresursus mājāsaimniecībā**

Ko darīsim:

- Atjaunosim valsts galvenos autoceļus, reģionālos autoceļus, ielas nacionālajos un reģionālajos centros (**602,1 milj. EUR**)
- Īstenosim *Rail Baltic* projektu, modernizēsim dzelzceļu (**2,8 miljardi EUR**)
- Atbalstīsim ostu un lidostu infrastruktūras attīstību un darbības uzlabošanu, pielāgojot vides prasībām (**64,2 milj. euro**)
- Jauni IKT risinājumi un pakalpojumi, uzlabosim iedzīvotāju un uzņēmēju digitālās prasmes (**219,4 milj. EUR**)
- Uzlabosim datu pārraides pamattīklu, izveidosim nākamās paaudzes tīklu laukos, 5G - gar visiem galvenajiem ceļiem, viedās tehnoloģijas transporta plūsmu vadībai (**40 milj. EUR**)
- Uzlabosim enerģētisko drošību un neatkarību (Inčukalna gāzes krātuves modernizācija, starpsavienojumi ar Lietuvu-Poliju) (**149,5 milj. EUR**).

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Līdzsvarota reģionālā attīstība

Izaicinājumi:

- Starp reģioniem lielas atšķirības ekonomiskajā attīstībā (zema ekon. aktivitāte, trūkst attīstības stimulu), būtiski atšķiras:
 - privāto investīciju piesaiste,
 - labi apmaksātu darba vietu skaits,
 - pašvaldību rīcībspēja, nepamatoti apgrūtinājumi saimniekošanai
- Iedzīvotāju skaita samazināšanās - risks, ka pašvaldībām nepietiks finansējuma pakalpojumu nodrošināšanai
- Publiskie pakalpojumi (valsts, pašvaldību) nav pieejami vienlīdzīgā kvalitātē

Gribam sasniegt:

- Samazināt atšķirības starp 4 reģioniem un Rīgas reģionu
- Uzlabot investīciju piesaisti
- **Veicināt cilvēku mobilitāti**
- Veicināt mazo uzņēmējdarbības formu attīstību
- Panākt, ka valsts un pašvaldību pakalpojumu kvalitāte ir vienāda, neatkarīgi no dzīvesvietas (e-pakalpojumi)
- Uzlabot pašvaldību efektivitāti (finanšu izlietojumu) un to uzņēmumu pārvaldību

Ko darīsim:

- Ieguldījumi infrastruktūrā uzņēmējdarbības atbalstam, atbalsts produktivitātes celšanai un jaunu darba vietu radīšanai (**236,7 milj. EUR**)
- Atjaunosim reģionālos ceļus (**300 milj. EUR**)
- Atbalstīsim vietējās iniciatīvas pasākumus (LEADER projektu atbalsts) (**187,9 milj. EUR**)
- Būvēsim bērnudārzus, uzlabosim bērnu pieskatīšanas pakalpojumus (**35 milj. EUR**)
- Veidosim "viedās pašvaldības", atbalstīsim tūrismu (**53 milj. EUR**)
- Izveidosim reģionālās izaugsmes fondu investīciju piesaistei (regulējuma izstrāde)

Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība

Mājoklis

Izaicinājumi:

- Kvalitatīva, **izmaksu ziņā pieejama dzīvojamā fonda nepietiekamība**
- Sociālie mājokļi nav pieejami un neatbilst mūsdienu standartiem. **Pašvaldībām trūkst dzīvojamā fonda**
- Dzīvojamā fonda novecošanās - **sociālekonomiskie un drošības riski nākotnei** (daudzdzīvokļu padomju laika ēkas)
- Neatrisināti administratīvi tiesiskie šķēršļi dzīvojamā fonda pieejamībai, tirgus nepilnības (**īres tirgus regulējums, piespiedu dalītais īpašums, kadastrālās vērtības palielināšanās, NĪN**)
- Mājokļu **energoefektivitāte uzlabojas pārāk lēni**

Gribam sasniegt:

- **Ilgspējīga pilsētu attīstība**, intensīvāka būvniecība vietās, kur aug uzņēmējdarbība un ir darbaspēka pieprasījums
- Noturēt mājokļu cenas iedzīvotāju maksātspējai atbilstošā līmenī
- Paplašināt dažādu mājokļu piedāvājumu, to būvniecībai piesaistīt privātās investīcijas
- Nodrošināt pietiekamu sociālo mājokļu skaitu
- **Īres tirgus labāka funkcionēšana**

Ko darīsim:

- Atjaunosim, būvēsim sociālos mājokļus (nelabvēlīgā situācijā esošām personām (bāreņiem, bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības) u.tml. **(70 milj. EUR)**
- Radīsim finanšu instrumentus (grantu, aizdevumu pašvaldībām, komersantiem, privātpersonām) zemu būvniecības un ekspluatācijas izmaksu mājokļu būvniecībai **(77,5 milj. EUR)**
- Labiekārtosim, siltināsim mājokļus **(212,5 milj. EUR)**
- Piemērosim esošās ēkas personām ar kustību traucējumiem **(25 milj. EUR)**
- Izveidosim mehānismu īres māju būvniecībai (regulējuma sakārtošana)
- Uzlabosim ēku pārvaldību (regulējumu)
- Vienkāršosim būvniecības procedūras dzīvojamo māju būvniecībai (regulējumu)

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

NAP2027 prioritātes “KULTŪRA UN SPORTS AKTĪVAI UN PILNVĒRTĪGAI DZĪVEI” ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

- Izglītības, kultūras un zinātnes komisija

Ministrijas

- Finanšu ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Veselības ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Iestādes / citi

- Valsts izglītības satura centrs
- UNESCO LNK

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrība
- Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
- Latvijas Radošo savienību padome
- Biedrība «Latvijas Mākslinieku savienība»
- Laikmetīgās kultūras NVO asociācija
- Latvijas Bibliotekāru biedrība
- Biedrība «Latvijas Sporta federāciju padome»
- Biedrība «Latvijas Tautas sporta asociācija»
- Latvijas Pilsoniskā alianse
- Latvijas Olimpiskā komiteja
- Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrību federācija

KO PAREDZ NAP2027 PRIORITĀTE UN RĪCĪBAS VIRZIENI?

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

aktivitāšu kopums ir vērsts uz dzīves kvalitāti, spēku atjaunošanu un intelektuālā potenciāla atraisīšanu, kultūras vērtību saglabāšanu un jaunradi, lai stiprinātu kopienas, nacionālo pašapziņu un pilsonisko sabiedrību

RV: Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs

Kultūras un fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot sabiedrības dzīves kvalitāti.

«Skolas somai», kultūras mantojuma digitalizācijai un saglabāšanai, dziesmu un deju svētkiem.

Atbildīgās: IZM, VM, KM

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, citi finanšu avoti

RV: Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai

mākslinieciski daudzveidīga un augstvērtīga kultūras un sporta pasākumu piedāvājuma radīšana, kas rosina iedzīvotājus tos apmeklēt, lai intelektuāli un emocionāli bagātinātos un atpūstos.

Kultūras un sporta infrastruktūrai, tūrisma produktu attīstībai. Augstas klases sporta snieguma attīstībai, sporta talantiem, starptautiskiem sporta pasākumiem

Atbildīgās: IZM, KM, EM

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, citi finanšu avoti

Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei

Izaicinājumi:

- 2/3 Latvijas iedzīvotāju regulāri apmeklē kultūras pasākumus, **tikai 1/3 trešā daļa iesaistās kultūras radīšanā un tās aktivitātēs**
- Bibliotēku apmeklējums klātienē krītas, taču aug virtuālais
- **Tikai katrs piektais bērns Latvijā ir fiziski aktīvs vismaz stundu dienā**
- Samazinās to cilvēku skaits, kuri **regulāri veic fiziskas aktivitātes**
- **Tūrisma jomā izteikts sezonālātes efekts**

Gribam sasniegt:

- Saglabāt un lolot kultūras vērtības
- Pierādīt, ka **kultūra spēj dot devumu ekonomikai**
- Paplašināt fizisko aktivitāšu iespējas dažāda sagatavotības līmeņa, vajadzību un vecuma cilvēkiem
- Mērķtiecīgāk attīstīt mūsu talantus gan kultūrā, gan sportā
- Piesaistīt **vairāk tūristu un popularizēt Latvijas tēlu**

Ko darīsim:

- **Kopumā prioritātes uzdevumu īstenošanai – 260,3 milj. EUR**
- Kultūras vērtību saglabāšana un pieejamība cilvēka dzīves kvalitātes veidošanā, t.sk. nodrošinot programmas “Latvijas skolas soma” ilgtspēju
- Unikālā Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, saglabāšana un pieejamība - **68,7 milj. EUR**
- Veselības (t.sk. sportošanas) veicināšanas pasākumu īstenošana
- Starptautisku sporta pasākumu organizēšana
- Augstu sasniegumu sporta attīstība
- Tūrisma attīstībai - jaunu produktu radīšanai - **12,5 milj. EUR**

**Vienota, droša un
atvērta sabiedrība**

NAP2027 prioritātes "VIENOTA, DROŠA UN ATVĒRTA SABIEDRĪBA" ekspertu darba grupas sastāvs

Saeima

- Juridiskā komisija
- Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija

Ministrijas

- Ārlietu ministrija
- Aizsardzības ministrija
- Finanšu ministrija
- Iekšlietu ministrija
- Izglītības un zinātnes ministrija
- Kultūras ministrija
- Labklājības ministrija
- Tieslietu ministrija
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Iestādes

- Valsts kanceleja
- Sabiedrības integrācijas fonds
- Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
- Valsts ieņēmumu dienests

Citi

- UNESCO Latvijas Nacionālā komisija
- Tiesībsarga birojs

Sociālie partneri

- Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība
- Latvijas Darba devēju konfederācija

Nevalstiskās organizācijas

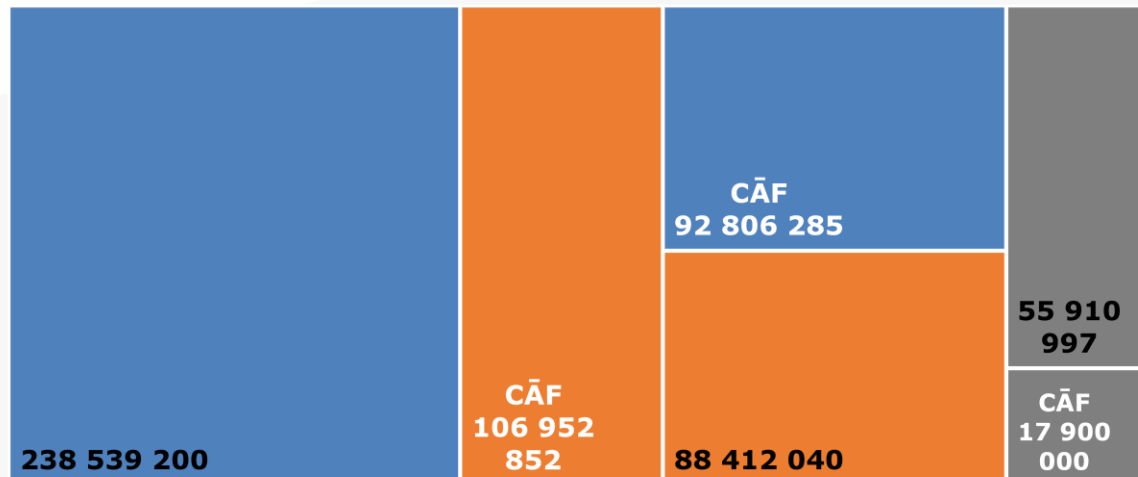
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera
- Latvijas Pašvaldību savienība
- Latvijas Lielo pilsētu asociācija
- Latvijas Skautu un gaidu organizācija
- Jaunsardzes un informācijas centrs
- Zemessardze
- Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācija
- Latvijas Politiski represēto apvienība
- Pasaules brīvo latviešu apvienība
- PROVIDUS
- LKNVOA
- eLPA
- Mediācijas padome
- ELA
- Latvijas Mazpulki
- Latvijas Nacionālo karavīru biedrība
- Biedrība «Sabiedrība par atklātību – Delna»
- Latvijas Ārpolitikas institūts

KO PAREDZ NAP2027 PRIORITĀTE UN RĪCĪBAS VIRZIENI?

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

pauž demokrātisko un sociālo vērtību kopumu, ko ietver piederības sajūta valstij, līdzdalība sabiedriskajos procesos, iedzīvotāju savstarpēju uzticēšanos un pārliecību par savu drošību un tiesību aizsardzību

RV: Tiesiskums un pārvaldība

uzticama mūsdienīga, ērti pieejama, droša un nekorumpēta valsts pārvalde un tiesībaizsardzības sistēma, tostarp efektīvi funkcionējoša tiesu sistēma. Jāvairo sabiedrības uzticība tiesībaizsardzības un vienlīdzības mērķiem, tostarp uzlabojot normatīvā regulējuma kvalitāti un novērojot tā pretrunīgumu. Sociālā dialoga veicināšana.

Atbildīgās: TM, VK, IEM, LM

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, citi finanšu avoti, pilsoniskā iniciatīva

RV: Saliedētība

Medijpratība - viltus ziņu atpazīšana, kritiskā domāšana; informatīvās vides stiprināšana, latviešu valodas lomas stiprināšana; diasporas saiknei ar Latviju, starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmju uzlabošanai.

Atbildīgās: KM, ĀM, LM, IZM, NEPLP

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, ES programmas jaunatnes jomā, citi finanšu avoti

RV: Drošība

iedzīvotāju pārliecība par savu tiesību un interešu aizsardzību pret iekšējiem un ārējiem drošības riskiem, pārliecība par tiesībsargājošo iestāžu pieejamību un uzticēšanās tām. Kompetento dienestu spēja prognozēt un identificēt iespējamās nākotnes drošības izaicinājumus, sekmējot drošas, stabilas un paredzamas dzīves vides izveidi Latvijā.

Profesionālo dienestu reaģēšanas spēju stiprināšana; efektīvizēta sodu izpilde un resocializācijas sistēma; vardarbības risku prevencija sabiedrībā; cilvēku rīcībspējas stiprināšana ārkārtas gadījumos.

Atbildīgās: IEM, AIZM, VM, FM, ĀM, TM, IEM, SM, VM, IZM, pašvaldības

Finanšu resursa avots: VB, ES fondi, citi finanšu avoti

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Saliedētība

Izaicinājumi:

- Nepietiekama cilvēku saliedētība – **sadarbība, uzticēšanās, atbalsts**

Gribam sasniegt:

- Pieaug piederības sajūta Latvijai
- Cilvēki sadarbojas – ir lielāka sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām
- Sabiedrības daudzveidību uzskata kā resursu
- Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu
- Cilvēki gūst **izpratni par sabiedrību demokrātiskā informatīvajā telpā un spēj kritiski vērtēt informāciju**

Ko darīsim:

- Nacionālās identitātes un saliedētības pasākumi (**~22,4 milj. EUR**)
- Sabiedrības pašorganizēšanās, no tā NVO sektoram (**~15,2 milj. EUR**), jauniešu neformālās izglītības un pārobežu programmas (**~56,7 milj. EUR**)
- Sabiedrības saliedētība –jauniešu solidaritātes programma, diskriminācijas mazināšanas un līdztiesību pasākumi, jaunpienācēju integrācija, (**~35 milj.**)
- Latviešu valodas lietojuma palielināšana (**~15,9 milj.**)
- Sabiedrisko mediju modernizācija un neatkarība, informatīvās telpas daudzveidības un cilvēku medijpratības stiprināšana (**~222 milj. EUR**)

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Tiesiskums un pārvaldība

Izaicinājumi:

- Valsts pārvaldībā ne vienmēr **"cilvēks ir centrā"**
- Tiesībaizsardzības sistēmas lēnums**

Gribam sasniegt:

- Cilvēki kopā ar publiskām institūcijām veido labāku pārvaldību
- Publiskā **pārvaldība personalizē pakalpojumus**
- Publiskā pārvalde strādā efektīvi – savstarpēji sadarbojas, izmanto digitalizāciju un inovatīvas metodes
- Tiesībaizsardzības sistēma ir efektīva** un cilvēkiem saprotama
- Cilvēki **uzticas publiskai pārvaldei un tiesībaizsardzības sistēmai**

Ko darīsim:

- Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas attīstība – pilsoniskais un sociālais dialogs, vienotas valsts, pilsoniskās un tiesiskās informācijas platforma (**~6,7 milj.EUR**)
- Alternatīvo strīdu risināšanas veidu ieviešana (**0,35 milj.**)
- Publiskās pārvaldes inovācijas eko-sistēmas attīstība, reformu/pārmaiņu vadība, profesionālā pilnveide un pārkvalifikācija, vienotā atbalstu funkciju pakalpojumu centra izveide - (**~9,5 milj.**)
- Tiesībaizsardzības sistēmas uzlabošana – e-lietu modernizācija, profesionālā pilnveide, juridisko procesu vienkāršošana, sadarbība starp iestādēm - mazaizsargāto personu atbalstam, terorisma, narkotiku izplatības, kriminālizlūkošanas u.c. jomās (**~46,9 milj.**)
- Bērnu tiesībaizsardzības sistēmu pilnveidošana (**~10,3 milj.**)

Vienota, droša un atvērta sabiedrība

Drošība

Izaicinājumi:

- Nepietiekama **spēja rīkoties drošības risku situācijās**

Gribam sasniegt:

- Latvija ir droša
- Samazinās mirušo skaits no ārējiem nāves cēloņiem**
- Cilvēki paļaujas uz valsts dienestiem
- Cilvēki māk **novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās**
- Samazinās noziedzīgu nodarījumu skaits**

Ko darīsim:

- Cilvēku rīcībspējas stiprināšana – drošības klases un programmas, t.sk. pirmās palīdzības jomā (**~5,9 milj.**)
- Visaptveroša valsts aizsardzība (finansējums no aizsardzības budžeta)
- Dienestu reaģēšanas spēju stiprināšana, t.sk.:
 - Iekšlietu dienestiem (kopā) – formas, sakari, u.c. (**~20,2 milj.**)
 - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (**~78,3 milj.**, ieskaitot citos NAP rīcības virzienos paredzēto),
 - Valsts policijai (**~38,3 milj.**, iesk. citos NAP rīcības virzienos paredzēto),
 - Valsts robežsardzei (**~77,2 milj.**)
- Efektīva soda izpilde un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā (**~24,5 milj.**) un jau ieplānotā Liepājas cietuma būvniecība

Latvija 2030 Vīzija

2030. gadā Latvija būs plaukstoša **aktīvu** un **atbildīgu pilsoņu** valsts.

Ikviens varēs justies **drošs** un **piederīgs** Latvijai, šeit katrs varēs **īstenot** savus **mērķus**.

Nācijas stiprums sakņosies mantotajās, iepazītajās un jaunradītajās **kultūras** un garīgajās **vērtībās**, latviešu valodas bagātībā un citu valodu zināšanās.

Tas **vienos sabiedrību** jaunu, daudzveidīgu un neatkārtojamu vērtību radīšanai **ekonomikā, zinātnē un kultūrā**, kuras novērtēs, pazīs un cienīs arī ārpus Latvijas.

Rīga būs nozīmīgs kultūras, tūrisma **un biznesa centrs Eiropā**. **Pilsētu un lauku partnerība** nodrošinās augstu dzīves kvalitāti visā Latvijas teritorijā.

Latvija – mūsu mājas – zaļa un sakopta, radoša un ērti sasniedzama vieta pasaules telpā, **par** kuras **ilgtspējīgu attīstību** mēs **esam atbildīgi** nākamo paaudžu priekšā